

UTBILDNINGSKATALOGEN –09

KOMPETENS & VERKSAMHETSUTVECKLING

KOMPETENSHUSET

Christina Rosenberg
Tel 031-51 90 75
christina@kompetenshuset.se

KompetensHuset hjälper till att lotsa kunderna rätt i det omfattande utbud som finns idag. Vår styrka är att tillsammans med er finna rätt kompetensutveckling utifrån varje individs och organisations behov.

Genom att ständigt skaffa sig kunskap och kompetensutveckling kommer människan att utveckla sina inneboende förmågor, sitt arbetssätt och på så sätt utvecklas i sin yrkesroll.

Med sexton års erfarenhet är KompetensHuset i dag ett av landets ledande utbildningsföretag inom områden som kommunikation, teamutveckling, konflikthantering, handledning, friskvård, ämnesutbildning och ledarskapsutveckling mm.

KompetensHusets grundidé bygger på en dialog med uppdragsgivare före, under och efter genomförandet.

Kontakta KompetensHuset för mer information, förslag på upplägg, kostnad mm.

KompetensHuset

Hängpilsgatan 5
426 77 Västra Frölunda
Tel 031- 51 90 75
Fax 031- 51 90 95
Hemsida: www.kompetenshuset.se
E-post: christina@kompetenshuset.se

www.kompetenshuset.se

Olika arrangemang som KompetensHuset arbetar med

Ledarskapsutbildning

Hur kan man få ett mer hälsosamt ledarskap?

Förväntningarna på ledarskapet kan många gånger vara komplicerade. Som chef är din situation ofta utsatt. I många organisationer har resurserna bantats samtidigt som kraven på resultat ökat. Du förväntas med andra ord åstadkomma mer med mindre resurser.

Förmågan och kunskap om hur man hanterar konflikter är en viktig del i ledarskapet

Vi kan erbjuda skraddarsydda ledarutbildningar utifrån era specifika behov. Kontakta oss för förslag på upplägg.

Vill du bli coachad eller utbilda dig i coachning

Vad är skillnaden på att leda och coacha sin personal?

Coaching är på frammarsch och har visat sig ge mycket goda resultat. Det är en kommunikationsform som är utmanande och samtidigt minska utbrändhet.

Vi erbjuder grundutbildning i coaching samt en längre Coachutbildning på tio dagar för dig som vill bli certifierad Coach. Kontakta KompetensHuset för mer detaljerat program och datum.

Hälsa kostar men ohälsa kostar mer

Önskar ni "Friskare arbetsplats"?

Vad kostar ohälsan på arbetsplatsen? Hur kan vi förebygga långa sjukfall?

Vad utmärker den goda arbetsplatsen?

Tydligt ledarskap. Förebyggande friskvård. Det salutogena perspektivet. Konflikthantering.

Att tidigt se signaler

Vill du ha hjälp med att skapa en Friskare Arbetsplats? Detta är en mycket uppskattad processutbildning.

Konferenser

Vi har lång erfarenhet av att planera och lägga upp olika konferenser.

Förskolekonferens och Familjedaghemskonferens

Varje år under april månad har vi Förskolekonferens och Familjedaghemskonferens i Växjö.

Kontakta oss så får du detaljerat program.

Handledning

KompetensHuset har lång erfarenhet av handledning..

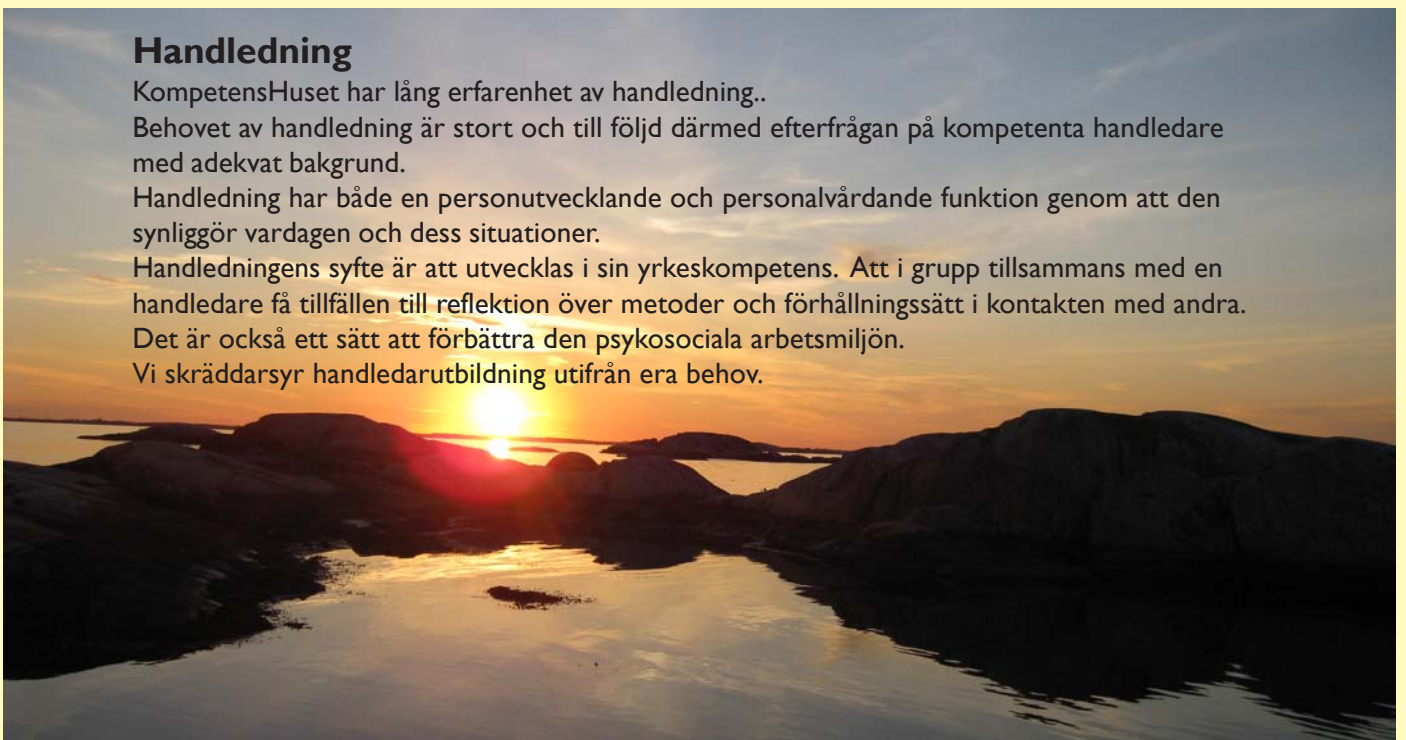
Behovet av handledning är stort och till följd därmed efterfrågan på kompetenta handledare med adekvat bakgrund.

Handledning har både en personutvecklande och personalvårdande funktion genom att den synliggör vardagen och dess situationer.

Handledningens syfte är att utvecklas i sin yrkeskompetens. Att i grupp tillsammans med en handledare få tillfällen till reflektion över metoder och förhållningssätt i kontakten med andra.

Det är också ett sätt att förbättra den psykosociala arbetsmiljön.

Vi skraddarsyr handledarutbildning utifrån era behov.

Andersson Agneta Hälsokompeten _____	sid 20	Grandelius Bengt Bevare dig väl _____	sid 23
		Relationskompetens för pedagoger _____	sid 23
Andersson Kjell-Åke Vinn på att kommunicera med omvärlden _____	sid 17	Gustavson Lasse Lust och lite jävlar anamma _____	sid 25
Andersson Lars Fritidshem finns _____	sid 23	Hagerman Åse En resa i rösten _____	sid 24
Andersson Tegnér Lisa Genusperspektiv och jämställdhet _____	sid 11	Hammarberg Yvonne Vinn på att kommunicera med omvärlden _____	sid 17
Flickor och pojkar i skolan _____	sid 11		
Lag mot kränkningar _____	sid 11	Hammarström Maria Metoder för att ge barn inflytande _____	sid 13
Ardoris Igor SjälFörsvaret i skolan _____	sid 11	Hansson Annette Barns sociala utveckling _____	sid 39
Bagge Sara Lustfylld matematik i Bagdad _____	sid 38	Lekens betydelse _____	sid 40
Berggren Lilian Barns växande och lärande _____	sid 13	Hertinge Inga Grupphandledning _____	sid 15
Barn/ungdomar och bemötande _____	sid 13	von Hilgers Barbro Hör du vad jag säger? _____	sid 24
Empatins betydelse för ledarskap _____	sid 13	Hippinen Anneli Fritidspedagogen idag och i framtiden _____	sid 22
Cangård Eva Barn och ungdomar som behöver mer _____	sid 31	Höistad Gunnar Mobbning och människosyn _____	sid 30
Utveckling av pedagogiska metoder _____	sid 30	Idman Gullmay Arbetslust och hälsa _____	sid 30
Carlén Alfredson Elisabet Lekens och rörelsens betydelse _____	sid 15	Jederlund Ulf Språklek och musikglädje _____	sid 39
Doverborg Elisabet Barns matematiska tänkande _____	sid 38	Jiremark Anna Maten, miljön o vårt välbefinnande _____	sid 39
Ekesund Anita TRAS _____	sid 31	Johansen Atle Att vara förälder _____	sid 29
Ekström Gunilla Lust och glädje i språkarbetet _____	sid 32	Varför går vi till jobbet? _____	sid 29
Reading recovery _____	sid 32	Johnsson Kristina Att möta föräldrar till utvecklingsstörda _____	sid 40
Ellneby Ylva Cyberungar _____	sid 25	Juhlin Lotta Det totala budskapet _____	sid 27
Hör du vad jag säger? _____	sid 24	Jönsson Bodil Det lyser om läsande barn _____	sid 35
Om barn och stress _____	sid 24	Förstå eller bara köra på? _____	sid 34
Relationskompetens för pedagoger _____	sid 23	Portfolio i praktiken _____	sid 35
Engdahl Ingrid Förskolan i brytningstid _____	sid 36	Utveckla ditt ledarskap _____	sid 34
Kvalité före tre _____	sid 36	Karlsson Catharina Lustfylld matematik i Bagdad _____	sid 38
Fogdö Thomas Ta befäl över din prestation _____	sid 25		
Forsberg Ahlcrona Mirella Utveckla språk och kommunikation _____	sid 39		
Gottberg Maria-Pia EQ-dockan _____	sid 26		
Livskunskap-social emotionel träning _____	sid 26		

Källgren Gunilla Kan barn bli hjärnstressade? _____	sid 31	Ragnarsson Lennart Konflikthantering _____	sid 20
Larsson Eva Att levandegöra respekt i gymnasiet, grundskolan och förskolan _____	sid 31	Olika men på lika villkor _____	sid 21
Larsson Lena Bättre struktur _____	sid 12	Pedagogiskt ledarskap i klassrummet _____	sid 21
Larsson Leif Hälsofrämjande skolutveckling _____	sid 16	Varför är jag frisk... egentligen _____	sid 21
Lindsjö Lasse Det professionella samtalet _____	sid 19	Rheborn Adam Att ha äventyret som vardag _____	sid 36
Det goda samtalet _____	sid 19	Rohlin Malin Fritidspedagogens roll, verksamhet _____	sid 22
Individuell utvecklingsplan _____	sid 19	Rosén Gunlög Släpp loss _____	sid 40
Ledarskap ur ett grupputvecklings perspektiv _____	sid 18	Fängsla dem _____	sid 40
Pedagogiskt ledarskap i klassrum _____	sid 18	Rosling Lou Arbete - källa till glädje _____	sid 27
Utagerande barn och ungdomar _____	sid 18	Rosvall Clas Språklek och musikglädje _____	sid 39
Lund Kristina Arbetsglädje och motivation _____	sid 27	Rådmark Johan Entreprenörskap i skolan _____	sid 9
Lundin Ylva Storyline _____	sid 19	Framgångsrika unga _____	sid 9
Löfman Eva o Sten Nattfjäril _____	sid 41	Levande lärarskap _____	sid 8
Sagornas skatter _____	sid 41	Sommer Dion Ny syn på barn _____	sid 32
Moraéus Christina Ska du säga _____	sid 25	Stegland Ann-Christin Coachutbildning _____	sid 8
Måhl Per Kunskapsbedömningar _____	sid 28	Konkret och utvecklande ledarskap _____	sid 7
Nilsson Ann-Charlotte Omställning _____	sid 10	Kommunikation _____	sid 7
Stressrelateradohälsa _____	sid 10	Rätt hanterade konflikter _____	sid 8
Nyström Barbro Metoder för att ge barn inflytande _____	sid 13	Ta makten över din tid _____	sid 7
Odén Niklas En skola i demokratins tjänst _____	sid 29	Svennerbrandt Mikael Från sabotör till kreatör _____	sid 26
Olsson Ingrid Att se och förstå matematik _____	sid 38	Tedgård Nils-Eric IUP -individuella utvecklingsplaner _____	sid 33
Olsson Staffan Offentlighet, sekretess _____	sid 17	Ledarskapet i klassrummet _____	sid 33
Vad gör vi när vi känner oro _____	sid 17	Theglander Britt-Louise Får vi de barn och ungdomar som vi förtjänar? _____	sid 33
Olsson Titti Skolgården som klassrum _____	sid 22	Skapa motivation och lust att lära _____	sid 32
Palm Cecilia Mattetåget _____	sid 36	Tiller Tom Den andra dagen _____	sid 22
Petrén Jenny Leva som artist _____	sid 35	Troedsson Troed Paradigmskifte _____	sid 12
		Wahlström Gunilla O. Ett personlighetsutvecklande arbetsätt _____	sid 14
		Gruppen som grogrund _____	sid 14
		Kreativ konflikthantering _____	sid 14
		Trasiga barn behöver kloka vuxna _____	sid 15

Werner Lars Hitta rätt i skolförfattningarna _____	sid 26
Westergren Johansson Gunilla The Human Element _____	sid 28
Wolff Ulrika Dyslexi och forskning _____	sid 28
Wilén Griff Elisabet Lagledarutbildning _____ Processinriktad skolutveckling _____	sid 16 sid 16
Viskman Welander Anette Processinriktad skolutveckling _____	sid 16
Åhsberg Tony Kommunikationskompetens i organisationer _____	sid 27
Ödlund Christina Hur påverkar jag min hälsa _____	sid 20
Ögård Leif När det omöjliga blir möjligt _____	sid 15
Öhman Margareta Att möta föräldrar _____ Barns perspektiv på sin tillvaro _____ Olika på lika villkor _____	sid 37 sid 37 sid 37

Ann-Christin Stegland

konsult, utbildare och ICF certifierade coach

Konkret och utvecklande ledarskap

Ann-Christin Stegland är konsult, utbildare, inspiratör och föredragshållare som talar om kommunikation, social kompetens, vikten av god självkänedom, goda relationer, livsglädje och stresshantering. Hon är certifierad coach och NLP praktiker med mer än 15 års erfarenhet av frågor som rör organisationsutveckling, ledarskap, teamutveckling.

Förväntningarna på dig som chef att kunna hantera mänskliga relationer är ofta högt ställda. Många menar att de mjuka sidorna av ledarskapet kommer att fortsätta att växa i betydelse i takt med att kraven på mångfald, jämställdhet, utveckling och hälsa på arbetsplatsen ökar.

Självkänedom är vad som får dig att inse när det är dags att tala och när det är mer lämpligt att hålla tyst. Det är också den egenskapen som gör att goda ledare vet när de skall delegera och när det är dags att göra uppgiften själv.

Vad skall jag tänka på som ledare
Hur uppfattar mina medarbetare mig
Hur vill jag bli uppfattad
Tolkningar och tydlig kommunikation
Konstruktiv feedback och kritik
Din roll som chef i konflikthantering
Kompetensutveckling genom delegering
Coaching – ett verktyg och förhållningssätt

Ann-Christin Stegland

konsult, utbildare och ICF certifierade coach

Ta makten över din tid -få ett mer hälsosamt ledarskap

Som chef är din situation ofta utsatt. I många organisationer har resurserna bantats samtidigt som kraven på resultat ökat. Du förväntas med andra ord åstadkomma mer med mindre resurser.

Samtidigt har de flesta fått utökade ansvarsområden. Du förväntas inte bara leda och planera arbetet. Du skall dessutom hålla utvecklingssamtal, planeringssamtal och kompetensutvecklingssamtal med dina medarbetare. Utöver detta ligger kraven på rapporter och underlag inom en mängd olika områden, från miljö till jämställdhet och ekonomi. Dessutom skall du inte enbart försöka nå en livsbalans själv, du skall dessutom hjälpa dina medarbetare hitta en lagom stressnivå.

Mål och syfte: Att få en bättre livsbalans. Att se över sin situation som chef och vilka områden som går att förändra/utveckla. Att få till en plan där man får tid till att leda och vara chef i vardagen.

Kontakta KompetensHuset för mer detaljerat program.

Ann-Christin Stegland

konsult, utbildare och ICF certifierade coach

Kommunikation

Effektiv kommunikation är startpunkten för förståelse, tolkning och handling. Inneffektiv kommunikation kan å andra sidan leda till missförstånd, misstolkningar och ibland passivitet och olämpliga handlingar.

Att möta och kommunicera med olika personligheter

Olika drivkrafter

Att ge beröm och kritik

Att lyssna aktivt

Kommunikation – tala till, inte om.

Kroppsspråk

Manlik - kvinnolik kommunikation

Transaktionsanalys: förälder, barn, vuxen - jaget

Ann-Christin Stegland

konsult, utbildare och ICF certifierade coach

Rätt hanterade konflikter – en källa till utveckling

Konflikter kan uppfattas som obehagliga och störande men faktum är att de är en del av normalt samarbete. Som chef bör du uppmuntra konflikter i stället för att kväva dem. En arbetsplats tjänar inte på att konflikter sopas under mattan. I stället är de början på något nytt. Därför är det viktigt att skapa en organisationskultur där konflikter är tillåtna och ses som en nödvändig del av utvecklingen.

- orsaker till konflikter
- konflikters utveckling
- attityd, beteende och mål
- tänker, känner, vill
- vanliga strategier
- allmänna fallgropar
- lär dig att känna igen konfliktbeteenden
- verktyg för att lösa konflikter

Ann-Christin Stegland

konsult, utbildare och ICF certifierade coach

Coachutbildning

Coachning är enkelt men ändå så verkningsfullt.

Det är en kommunikationsform som egentligen är så naturlig att när du tagit till dig redskapen blir de i de närmaste osynliga, medan resultatet är starkt och mätbart. Coachen är en samtalspartner som i sig inte vill förändra människor utan i stället se dem utvecklas och utnyttja hela sin potential. Ett av målen är att den coachade ska känna sig hörd och sedd samt bli både utmanad och stöttad. Coachning bygger på en empatisk inställning och en optimistisk människosyn.

Syftet med utbildningen är att dels få kunskap om grunderna i coachning, dels att förstå hur Coachningsprocessen går till.

Vad är coaching	Coachingsprocessen	Fokus på möjligheter
Coachöverenskommelse	Etik o moral i coaching	Vem är ansvarig för vad
Aktivt lyssnande	Olika kartor	Tankesätt och attityder
Målsättningar	Handlingsplaner	Kraftfulla frågor
Direkt kommunikation	Feedback	Hinder
Olika drivkrafter	Värderingar	

Hon är en mycket uppskattad föreläsare med lång erfarenhet inom coachning.

Johan Rådmark
arbetar med verksamhetsutveckling i grund- och gymnasieskolor

Levande lärarskap

om lärarens arbete i den moderna gymnasieskolan.

Johan Rådmark arbetar med verksamhetsutveckling i grund- och gymnasieskolor. Reflektion och diskussion är några av de bästa verktygen för att uppnå utveckling och förnyelse i skolans arbete. En lyckad skolreform bygger på lärarens kunskap, erfarenhet och engagemang.

Du får här inspiration till att föra diskussionen vidare om att leda och organisera för elevers lärande och idéer till hur du och dina kollegor kan arbeta med gymnasireformen GY07.

Johan Rådmark
arbetar med
verksamhetsutveckling i
grund- och
gymnasieskolor

”Entreprenörskap i skolan”

”Entreprenörskap i skolan” handlar om att utveckla arbetsätt som främjar och stärker barns och ungas entreprenöriella förmåga, dvs att ”vara företagsam”, att vilja, våga och kunna förverkliga sina idéer. Om det sedan sker i ett ekonomiskt, socialt eller kulturellt sammanhang, spelar egentligen ingen roll.

Eleverna ”växer” genom att utveckla förmågor de har nytta av under sin fortsatta ”livsresa” under och efter skoltiden. Självkänsla, framtidstro, samarbetsförmåga, kritiskt tänkande, ansvarskänsla, lust att lära, empati, är bara några exempel. Eleven ska vara subjektet i sitt eget lärande och utveckling.

Några av verktygen är ämnessamverkan och projektarbeten. Arbetsätt och metodik hämtar mycket inspiration från den amerikanske pedagogen Benjamin Bloom. Seminariet syftar till att stärka medarbetarnas förmåga att utveckla och stimulera elevernas motivation och engagemang i skolarbetet.

Deltagarna får konkreta metodidéer baserade på Blooms teorier och svenska pedagogers erfarenheter. Halv- eller heldagsseminarium. Under en heldag ges utrymme för arbetslagens konkreta planering av det fortsatta arbetet.

Johan Rådmark är en mycket engagerad, efterfrågad och uppskattad föreläsare. På temat

”Entreprenörskap i skolan” har Johan arbetat tillsammans med pedagoger på ett 50-tal grund- och gymnasieskolor.

Johan Rådmark
arbetar med
verksamhetsutveckling i
grund- och
gymnasieskolor

Framgångsrika unga

-En rivstartsmodell för ungas skapande och sysselsättning

Fler unga måste få känna sig behövda och nyttiga i samhället. Äga självkänsla och framtidstro. Få uppleva att de i någon bemärkelse är framgångsrika och uppskattade. Att misslyckas i gymnasiet och sedan gå in i arbetslöshet är inte främst ett misslyckande för individen. Det är framförallt ett gigantiskt misslyckande för samhället samt stora kostnader.

I en del kommuner och bostadsområden är det upp till var fjärde ungdom som möter en sådan start på vuxenlivet.

Vi måste våga tänka i nya banor. Göra upp med ”stuprörstänkandet” i den kommunala organisationen och hitta nya vägar och metoder som förmår fånga upp unga i riskzonen. Framgångsrikt biståndsarbete i tredje världen använder bl a ”självhjälpsgrupper”, entreprenöriell träning och mikrokrediter. Varför inte pröva dessa modeller i ett svenskt sammanhang? Genom att kombinera traditionella resurser (inom t ex skola, AF och soc) med sådana verktyg, kan vi ge våra unga en positiv rivstart i livet.

Johan Rådmark har engagerat sig i fattigdomsbekämpning i tredje världen, bl a som ordförande i biståndsorganisationen Hand i Hand, som arbetar med entreprenörskap som verktyg mot fattigdom.

Ann-Charlotte Nilsson

**beteendevetare,
grundutbildning i
psykodynamisk
gruppterapi samt
diplomerad
symboldramaterapeut**

Omställning

Vad händer med mig när det sker organisationsförändringar, nedläggningar, arbetslöshet, sjukdom, stress, relationsproblem eller skeenden som kan vara jobbiga?

Kanske det kan innebära nya möjligheter att omorientera sig och "fånga livet på nytt".

Ibland behöver människor någon utomstående professionell person att samtala med om sin livssituation. Vi behöver ta reda på vilka vi är, gripa efter våra möjligheter och acceptera våra begränsningar. Det låter både enkelt och självklart, men är i själva verket mycket svårt. Vi är helt enkelt alltför upptagna av våra dagliga sysslor.

Ann-Charlotte kommer att vara er samtalspartner och gruppleddare samt hjälper er att formulera de existentiella frågorna. Det är viktigt att se sina möjligheter och att finna sammanhang och mening i livet.

När det gäller arbetsmarknadsrelaterade problem har Ann-Charlotte 16 år lång erfarenhet från arbete inom arbetsmarknadsverket (Af och AMI). Som beteendevetare på konsultbasis har hon också arbetat mycket med personalproblem relaterade till nedläggningarna i Linköping av Ericsson Mobile Communication och Flextronics.

Ann-Charlotte Nilsson

**beteendevetare,
grundutbildning i
psykodynamisk
gruppterapi samt
diplomerad
symboldramaterapeut**

Kerstin Lindberg

**leg sjuksköterska med
utbildning i kognitiv
och psykodynamisk
terapi samt utbildning
i Mindfulness.**

Stressrelaterad ohälsa

Mindfulness - medveten närvaro - är en teknik med rötter långt bak i människans historia. Tekniken går ut på att vara medveten i nuet, acceptera nuet som det är. Forskning har bedrivits på bl a Karolinska Institutet och USA. Metoden har visat sig verkningsfull på stressrelaterade besvär.

ACT (Acceptance and Commitment Therapy) som är en ny, vetenskapligt baserad psykoterapeutisk modell som ingår i vad som brukar kallas den "tredje vågen" inom kognitiv beteendeterapi.

Stressfysiologi i kropp/psyke.

- Urtid/nutid
- Funktionell/icke funktionell stress
- Autonoma nervsystemet
- Stressorer
- Buffert mot stress
- Varför jag?
- Vad stressar mig?
- Hur reagerar jag på stress?
- Hur kan jag hantera stress?

Teori varvas med praktisk träning.

Igor Ardoris

förskollärare/pedagog
och utbildad
Internationell
Coach Dipl.

SjälFörsvaret i Skolan

Inom SjälFörsvaret tar vi fasta på de gamla pedagogiska visdomsorden som säger att undervisa inte är lika med inläring.

De flesta människor kan berätta för andra om ett ämne. Det är dock inte många som klarar av att verkligen engagera sig i elevernas inlärningsprocess. För detta krävs det att läraren i sitt arbete klarar av att identifiera och ta hänsyn till varje elevs personliga egenskaper och inlärningspreferenser.

Vem som helst kan undervisa elever som redan har ett genuint intresse för ett visst ämne, som har lätt att följa med i undervisningen och därför lär sig snabbt. Det är i mötena med de så kallade "svaga" eleverna, dvs. elever som verkligen behöver hjälp och stöd som ens duglighet och kompetens som lärare avslöjas.

Förutsättning för framgångsrikt ledarskap är att ledaren visar prov på förmågan att leda sig själv genom svårigheter och utmaningar. Principerna i SjälFörsvaret har sina rötter i Yoga och Kampkonster, där det är av största vikt att förbli lugn, samlad och balanserad även när vi inte har möjlighet att minska externa påfrestningar i våra liv. Genom träningen i SjälFörsvaret kommer du att lära dig att använda negativa upplevelser och känslor som ett medel att öka din personliga mognad och din emotionella styrka.

Ungdomar är mästare på att genomskåda hyckleri!

Deras respekt för dig och deras vilja att ta till sig din undervisning är helt och hållet beroende av din trovärdighet som individ, din entusiasm och din inre trygghet.

**Lisa Andersson
Tengnér**

gymnasielärare
genuspedagog
sexualpedagog

Genusperspektiv och jämställdhet

Guidning i begrepp och bilder ur ett genusperspektiv. Här är en start i ett utvecklingsarbete där man vill få fart på diskussioner om normer och förhållningssätt i sin verksamhet, eller som början på ett jämställdhetsarbete. Detta är en föreläsning som går på bredden och gör olika nedslag för att visa på vad ett genusperspektiv har att tillföra.

**Lisa Andersson
Tengnér**

gymnasielärare
genuspedagog
sexualpedagog

Flickor och pojkar i skolan

Här presenteras könsmonster som vi ser i förskola - skola - gymnasium. Ger skolan en likvärdig utbildning för flickor och pojkar? Om pojkar har större utrymme - varför har de sämre betyg än flickor? Vad tränar pojkar och flickor i leken? Hur och när sker kränkningar? Kort sagt: Om könets betydelse i förskola - skola. Många exempel, idéer och metoder om hur man enkelt kan arbeta vidare med i barngrupp/klassrum.

**Lisa Andersson
Tengnér**

gymnasielärare
genuspedagog
sexualpedagog

Lag mot kränkningar Likabehandlingsplan

Den nya lagen som förbjuder kränkningar och diskriminering mot barn och elever i förskola, skola och gymnasium påbjuder ett aktivt värdegrundsarbete i alla förskolor - skolor. Värdegrundsarbetet ska leda fram till en likabehandlingsplan som är väl känd för barn/elever, föräldrar och personal. Vi erbjuder förslag om hur värdegrundsarbetet i din verksamhet kan se ut, anpassat efter barnens/elevernas ålder samt en mall för en bra likabehandlingsplan. Vi erbjuder även förslag på hur det strategiska arbetet kan se ut att förankra likabehandlingsplanen hos barn, föräldrar och personal, i syfte att få ett gemensamt förhållningssätt och motverka all form av kränkande behandling i barnens miljö.

Troed Troedsson

Paradigmskifte

Varje tid, varje samhälle, varje bransch och varje profession har sitt paradigm. Paradigmet är de "böjningsregler" som hjälper oss att se, tolka, förstå och förutse vad som händer runt omkring oss.

Så länge paradigmet är giltigt är det till stor hjälp för oss. Vi kan lätt passa in nya företeelser i mönstret och vi kan sålla bort sådant som är oväsentligt. Lika stor som nyttan är då världen är stabil, lika stor skada gör paradigmet regler då det ställs krav på oss att förändra våra värderingar och beteenden.

Ingenting är längre som förut, alla gamla sanningar är slut och det som tidigare hjälpte oss att förstå vår omvärld hindrar oss plötsligt från att se det nya.

Att se runt hörnet, att skapa bilder av framtiden som hjälper oss att i vardagen röra oss åt rätt håll, det är paradigmmäklarens uppgift. Om den nya skolan är något radikalt annorlunda än den gamla - hur tar vi oss dit? Om det politiska systemet står på en bräcklig grund, kanske rent av en lerfot, hur skapar vi förståelse för de nya fåror demokratins flod kommer att bryta? Om mitt yrke försvinner som kittelflickarens och blytypsättarens - vad skall jag göra istället? Paradigmmäkleri handlar om att visa att reglerna har slutat gälla och att problemen ser annorlunda ut om man ser dem ifrån ett annorlunda håll. Den som först släpper det gamla vinner!

Lena Larsson
diplomerad
coach enligt ICF

Bättre struktur i det vardagliga arbetet

Har du känt dig stressad av allt runtomkring dig. Planerar du dina dagar och det blir ändå inte som du har tänkt dig.

För att enkelt kunna förenkla din vardag så måste du själv vilja förändra den. Med hjälp av dagens teknik om nya meddelanden i telefonen, mailboxen m.m får många av oss att känna oss jagade. Vi får mycket information som vi ibland inte vet vad vi ska göra med, allt detta gör att vi känner oss jagade vilket i många fall gör oss sämre på att ta beslut om situationer vi befinner oss i.

Vill du förändra din arbetssituation, då har jag verktygen. I konceptet att om att få en bättre struktur av vardagen ingår även förhållningssättet till e-posthanteringen. Tillsammans ser vi över din arbetssituation och lär oss hur vi ska förhålla oss till den.

Målet med den här kursen är att öka din koncentration, planera arbetet och prioritera. Med hjälp av dessa enkla verktyg får du mer frigjord tid, mer gjort och mår bättre!

Industrin har tidigare genomgått massor av effektiviseringar men inom tjänstemannasektorn har man inte prioriterat detta. Nu är det vår tur!

Lena har under 2,5 års tid jobbat med effektiv e-posthantering på Volvo Cars i ett globalt projekt där man vill förändra attityden till hantering av skickad och mottagen information.

Maria Hammarström,
förskollärare med lång
erfarenhet

Barbro Nyström,
förskollärare och
pedagogisk rådgivare

Metoder för att ge barn inflytande i verksamheten

Hur lyssnar vi på barnen och hur kan vi ta tillvara deras tankegångar?
Hur kan vi se barns intressen och förmågor?

Om vi har ett positivt förhållningssätt i möten med barnen så skapas en positiv vardag. Blir barnen delaktiga i verksamheten så blir de också medvetna om sitt eget lärande. Genom en långsiktig syn på barnens lärande frodas fantasin, lusten och glädjen.

KASAM innebär känsla av sammanhang och det skapar trygghet hos barnen. Barbro och Maria ger er konkreta redskap för att ta tillvara på barns lust och nyfikenhet.

Lilian Berggren
psykolog
utbildare och forskare

Empatins betydelse för ledarskap

Den inre rollrepertoaren kontra yttre rollförväntningar. Hur blir min roll i mitt chefskap, ledarskap och som visionär för organisationen?

- Organisationen utifrån ett filosofiskt och historiskt perspektiv.
- Empatins utveckling.
- Empati kontra känslor – affekter - ilskekontroll.
- Empati och hjärnstress. • Inre växande – inre styrka.
- En organisations växande. • Vad är EQ – vad är begåvning?
- Vad innebär kompetens? • Etik i relation till empati.
- Empati – kommunikation. • Vad empati inte är.

Lilian Berggren
psykolog
utbildare och forskare

Barns växande och lärande

Att omsätta nya teorier och forskning om vad som gynnar ett barns växande och lärande leder till ett förändrat förhållningssätt i mötet med barn.

Detta förhållningssätt bygger på teorier om självet, omsorg och anknytning, affektutveckling samt hur det pedagogiska vägledandet går till. Genom detta förhållningssätt hävdas barnperspektivet och FN:s barnkonvention. Hur klarar vi förändring och vad innebär ett etiskt arbete i mötet med barn?

Lilian Berggren
psykolog
utbildare och forskare

Barn/ungdomar och bemötande

Betydelsen av det pedagogiska klimatet i skolan och klassrummet poängteras alltmer. Samspelet i inlärningssituationen påverkar lärandet. Hur eleven uppfattas och beskrivs avgör bemötandet. ICDP – Vägledande samspel, har som mål att stimulera och utveckla ett positivt samspel i vardagsarbetet mellan vuxna och elever, elever sinsemellan och mellan vuxna utifrån barnperspektivet. Det förhållningssätt som förmedlas genom vägledande samtal, förbättrar i hög grad lärarnas upplevelse av arbetslagets arbetsmiljö och trivsel på skolan.

**Gunilla
O. Wahlström**
lärare, konsult och
författare

Gruppen som grogrund

- pedagoger i samverkan – arbetslagsmetodik

Det är viktigt att få arbetslaget att fungera effektivt samtidigt som personalen mår bra. Att fungera i grupp där man inte valt sina medarbetare kan vara svårt. Grupper kan dräneras på energi på grund av inre motsättningar eller otydligt ledarskap.

Därför är det viktigt att hitta en samverkansform som passar för de omständigheter och de resurser som finns på just din arbetsplats, där olika yrkeskategorier ska samverka. När människorna i en grupp är tydliga inför sig själva och varandra kan gruppen bli en kraftkälla där både trivsel och effektivitet befrämjas. Föreläsningen fokuserar på vuxengruppen, arbetslaget eller teamet.

**Gunilla
O. Wahlström**
lärare, konsult och
författare

Kreativ konflikthantering

Konflikter är en del av livet och ett nödvändigt resultat av de olika behov, mål och perspektiv som individer och grupper har. Vissa konflikter kan lösas, andra måste hanteras. Konflikter öppnar möjligheter till nya insikter om sig själv och sina behov, om man vågar och orka ta itu med dem. Att sopa motsättningar under mattan leder till olust, missförstånd och energislöseri.

Det gäller att öka sin konfliktkompetens genom att förbättra sin relationskompetens. Föreläsningen handlar i huvudsakligen om konflikter mellan vuxna.

**Gunilla
O. Wahlström**
lärare, konsult och
författare

Ett personlighetsutvecklande arbetssätt med barn i grupp

För att en individ ska utvecklas till en hel människa, till det man kan bli, vill det till att bli klar över vem man är. Man måste också ha tillgång till sina känslor och känna trygghet i sin dagliga miljö. En sund tro på sin egen kompetens och en självklar övertygelse om sitt värde som människa är den bästa förutsättningen för ett rikt liv och för kunskapsinhämtande.

Identitet, trygghet och självförtroende är grundpelare i den metod som man arbetar med för att barnen ska utvecklas till hela och harmoniska individer. Man använder gruppen som utgångspunkt och det blir barnen som hjälper varandra att växa genom att systematiskt ge varandra positiv bekräftelse.

Kursen är en kombination av föreläsningar och gruppövningar. Den utgår från Gunillas bok Gruppen som grogrund, som är en konkret handledning. Eftersom det är en process att tillägna sig ett förhållningssätt, består kursen av flera sammankomster.

Gunilla O. Wahlströms böcker kan beställas från KompetensHuset

**Gunilla
O. Wahlström**
lärare, konsult och
författare

Trasiga barn behöver kloka vuxna

- Kirre, har han någon chans?

Kan ett barn växa upp till en någorlunda välfungerande vuxen, om den ursprungliga miljön varit destruktiv och trasig? Svaret är JA! Om barnet möter kloka vuxna som förstår vad ett litet trasigt barn behöver, så finns det möjligheter att kompensera för brister och läka sår.

En halvdagsföreläsning om hur attityder från vuxna kan vara avgörande för om barnet ska se sig själv som vinnare eller förlorare. Gunilla föreläser också till föräldragrupper .

Gunilla har en rad olika påbyggnadsutbildningar i USA och England i konflikthantering samt handledarutbildning och utbildning i psykosocialt arbetssätt inom S:t Lukasstiftelsen.

**Elisabet Carlén
Alfredson**
försollärare

Lekens och rörelsens betydelse för barns utveckling och hälsa

Elisabet har aktivt följt utveckling och forskning kring barns lek, rörelse och stress.

Barn har idag 15% mindre muskelmassa än för 10 år sedan. Fyra av tio barn som börjar skolan har motoriska problem, vart fjärde barn är överviktigt och vart femte är stressat. Situationen försämras löpande men vi vuxna kan med rätt kunskap förebygga att barn utvecklar dessa problem. Det krävs dock att vi ökar vår kunskap kring: Vad händer inne i barnets kropp och hjärna vid lek?

Varför vissa lekar är viktigare för barnets läs- och skrivinläring än andra?
Aktuell forskning kring stress och fetma hos barn.

Leif Ögård
civilingenjör
organisationskonsult
och föreläsare

När det omöjliga blir möjligt

När Leif Ögård var fyrtiofem år fick han veta att han hade Parkinson. Läkaren talade om för honom att han troligen skulle vara rullstolsbunden inom fem år. I dag, nitton år senare, är Leif fortfarande fullt fysiskt och mentalt aktiv.

Leifs motto är: "Jag har Parkinson men Parkinson har inte mig"

Bland det viktigaste när det gäller människans behov, är behovet av att kunna utvecklas. Vi strävar efter att tillgodose grundläggande behov och så fort dessa är uppnådda träder ett behov att utveckla jaget in och slutligen når vi högsta nivån självförverkligande. Med självförverkligande menas att utveckla och använda våra inneboende förmågor.

Ser du mönster i hur du själv och andra reagerar i olika situationer? Hittar du optimisten som alltid ser möjligheter och inte de nattsvarta risker som pessimisten ser. Kan du identifiera vinnaren som öppet framför sina uttryck medan förloraren tycks smyga utefter väggarna i sina försök att inte bli tillfrågad och för att slippa bekänna färg. Här blir vi varse att alla har vi olika tankekulturer. Vilka mönster följer dina tankar?

Leif Ögård är en av Sveriges mest erfarna organisationskonsulter och har skrivit böckerna "Bättre liv trots Parkinson" samt den prisbelönta "Livslånga lärande".

Inga Hertinge
fritidspedagog,
barn-och
utbildningskonsult

Grupphandledning

Handledning är en viktig del i vårt arbete idag. Att arbeta med människor innebär att man ständigt påverkas av relationer, konflikter mm. Idag ser man handledning som en professionell del i arbetet. Grupphandledning är en bra modell och syftet är att utvecklas i sin yrkesroll samtidigt som den psykosociala arbetsmiljön förbättras. Inga Hertinge arbetar med processhandledning och lösningsfokuserad handledning. *Inga Hertinge har gått S:t Lukas/KompetensHusets handledarutbildning.*

Elisabet Wilén Griff
lärare, beteendevetare
utbildare

Lagledarutbildning

Organisationen i den decentraliserade och målstyrda skolan är flexibel och indelad i mindre enheter. Arbetslaget är barnets/elevens kvalitetssäkring för en pedagogisk resa genom skolåren. Välutbildade arbetslagsledare är grunden till delaktighet och engagemang i arbetslagen och för att skapa en god lärande miljö.

Innehåll - exempel

- Lagledarens roll och uppdrag
 - Att leda ett lag
 - Att hålla möten, fatta och följa beslut
 - Att driva frågor och entusiasmera
 - Utveckling och förändring
- Processutbildning som skräddarsys till omfattning och innehåll utifrån behov.

**Anette Viskman
Welander**
lärare, utbildare

Processinriktad skolutveckling

I framtidens skola möts barn, unga och vuxna som ha mod, lust och vilja att förverkliga sina idéer. Individer som tror på sig själva och sina möjligheteratt tillsammans med andra, eller på egen hand, vågar utveckla och förändra sin tillvaro.

Målet för denna utbildning är att genom tydliga strukturer och målbeskrivningar utveckla en kvalitetstänkande skola. Deltagarna ges möjligheter att tillsammans reflektera över egna värderingar, kraven från omvärlden, samhällsuppdragen och forskningen omkring lärande. Genom ett analytiskt och reflekterande arbetssätt skapas tillfälle att bryta invanda mönster, konkretisera läroplanens tankar och utveckla den egna skolans målorienterade arbete.

Vi arbetar oftast i enskilda skolor, men även med en hel kommuns skolor. Där processleder vi personal, arbetslag och ledningsgrupper i deras arbete med att formulera sin vision och sätta sina mål utifrån skolans uppdrag

Vi skräddarsyr innehåll och omfattning med utgångspunkt från skolans ambition och behov

Elisabet Wilén Griff
beteendevetare
lärare, utbildare

Hälsofrämjande skolutveckling

Kan skoldagen och skolans organiseras, så att friutrymme för elevaktiga arbetssätt och dagliga fysiska aktiviteter skapas? Är det möjligt att styra skolan efter elevernas förutsättningar och behov? Är det genomförbart? Vision eller verklighet?

- Den lärande organisationen - en skola med inflytande för både elever och medarbetare.
- Den dagliga dosen - daglig fysisk aktivitet för alla.
- Erfarenhet och goda exempel.
- Idrott och hälsa - ohälsa för några.
- Skola och föreningsliv i samverkan.

Leif är ledarmot i Riksidrottsstyrelsen, där han bland annat ansvarar för idrottens värdegrundsarbete.

Leif Larsson
idrottslärare, rektor
författare, utbildare

Staffan Olsson
utbildare, författare
och debattör

Offentlighet, sekretess och kränkande behandling i förskola och skola

Sekretess och tystnadsplikt berör, utöver ren lagstiftning, frågor om etik och bemötande, människosyn och samverkan. De berör även viktiga och grundlagsfästa frågor om yttrandefrihet för personalen. Dokumentationsfrågorna har blivit mycket viktiga i dagens förskola och skola. Det finns ett ansvar att ge barn/elever stöd när skollagstiftningen så fordrar samt att utreda missförhållanden när barnet utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling. Staffan är väl insatt i dessa bestämmelser och har god kunskap om de krav skollagstiftningen ställer på hur stöddokumentationen ska utformas. Han kompletterar föreläsningen med konkreta fall exempel för deltagarna att ta ställning till. Staffan har bl a skrivit "Sekretess och anmälningsplikt i förskola och skola".

Staffan Olsson
utbildare, författare
och debattör

Vad gör vi när vi känner oro för att ett barn som far illa?

Ofta känner personal i skola och förskola oro för ett barn. Det kan gälla en försenad utveckling, brister i hemmet eller det egna beteendet. Ibland finns t.o.m. en oro för att barnet utsätts för misshandel eller sexuella övergrepp. Vad gör man i en sådan situation? Vilka skyldigheter finns att ingripa? Staffan Olsson behandlar dessa frågor och ger därmed ett gott stöd i att handla rätt i en komplicerad och svår situation. Utöver anmälningsplikten i socialtjänstlagen tar han upp hur socialtjänstens utredningar genomförs. Han behandlar också frågan om behovet av nära samverkan mellan socialtjänsten och skola/förskola inför, vid och efter en utredning. Brister är vanliga här när barn far illa, trots att lagstiftningen för flera år sedan skärptes med ökade krav på att samverka vid oro för barn. Ofta kritiserar förskola och skola för att inte anmäla eller för att anmäla alltför sent. Socialtjänsten å andra sidan får kritik för att vara för återhållsam med återkoppling av information till en anmälare. Hur kan förbättringar ske i dessa båda delar?

Staffan Olsson föreläser även om:

Att få ut sitt budskap och att klokt samarbeta med medierna

**Yvonne
Hammarberg**
kommunikatör och
utbildningsutvecklare
Kjell-Åke Andersson
fotograf

Vinn på att kommunicera med omvärlden

Massmedia har stor betydelse för hur man uppfattar din verksamhet. Hur skapar man bra massmedierelationer? Hur kan du bidra till att massmedias läsare, lyssnare och tittare får en nyanserad bild? Delar av dagen ägnas åt praktisk träning i olika intervjusituationer varvat med teori.

Många gånger hänger en förändring, utveckling, opinionsbildning på om man kommunikationsplanerat. Hur gör man det? Under dagen får du exempel på hur man kan gå tillväga.

Som deltagare i kursen kommer du att få lyssna på korta föredrag, praktiskt arbeta med exempel från din egen vardag samt tränas i intervjusituationer.

Lasse Lindsjö
psykolog

Ledarskap ur ett grupputvecklingsperspektiv

Pedagogens förändrade ledarskap, som idag är betydligt mer relationsinriktat än tidigare, gör att välfungerande vuxengrupper är oerhört mycket viktigare.

- Ledarens betydelse för att skapa välfungerande vuxengrupper
- Strategier för att skapa välfungerande grupper
- Risk för upphakningar i grupper; Risk att gruppen förlamas av gruppförsvär. Hur undviker vi detta?
- Kommunikation och kommunikationsmönster i grupper.
- Konflikter och konflikthantering
- Att utveckla goda strategier mot nedslitning i gruppen

Ledarens goda förändringsstrategier

Vad leder till utveckling och vad skapar acceptans/motstånd mot förändring

Olika modeller för utveckling/förändring fungerar i olika organisationer

Kommunikationens betydelse som utvecklingsstrategi

Utvärdering som ett utvecklingsredskap

Analys av strategier i egen verksamhet

Lasse Lindsjö
psykolog

Utagerande barn och ungdomar

- orsaker och bemötande

- Orsaker. Genomgång av orsaker till utagerande beteende och koncentrationsstörningar hos barn och ungdomar.
- Normbildning, utveckling av empati och impuls kontroll.
- Bemötande: pedagogisk metodik, konstruktiva förhållningssätt.

Lasse Lindsjö
psykolog

Pedagogiskt ledarskap i klassrum och barngrupp

Ledarskapsteorier: Teori och praktik i ett barnperspektiv

- Olika ledarstilar.
- Hur olika ledarstilar påverkar grupper.
- Olika barn behöver olika ledarstilar.
- Människosyn.
- Kunskapssyn.
- Värdegrund.

Gruppsykologi och gruppdynamik

- Redskap att bygga en välfungerande grupp.
- Rundsmörjning av grupper och relationer.
- Utveckla empati och social kompetens i grupp.

Konflikthantering

- Olika sätt att hantera konflikter som skapar utveckling.
- Vinna – vinna strategier.

Samtal som utvecklingsredskap

- Förhållningssätt.
- Bemästringsförsök.
- Samtalsteknik
- Kommunikationsmönster

Lasse Lindsjö
psykolog

Det goda samtalet – med fokus på pedagogens föräldrakontakt

Modell för att skapa struktur i känsliga samtalsituationer.

Förhållningssätt och relationsskapande strategier vid svåra samtalskontakter med föräldrar.

Konstruktiva strategier att nå fram även i känsliga samtal - att uttrycka känsliga saker så att den andre inte blir kränkt.

Upphakningar och bemästringsförsök i samtal. Hur hantera när den andre går i baklås utan att jag förlora relation och utvecklingsmöjligheter?

Samtalsstrategier som leder till förändring och utveckling.

Samtalsteknik för utveckling och teknik som motverkar konflikt och schismer.

Konflikthanteringsstrategier i känsliga lägen.

Lasse Lindsjö
psykolog

Det professionella samtalet

Samtalet som ett professionellt utvecklingsredskap

Pedagogens relationsorienterade ledarskap ställer större krav på goda samtal med kollegor

Stöd och utmaning i det kollegiala samtalet

Samtal som skapar nya perspektiv

Samtal i grupper kräver goda kunskaper i grupperns sätt att fungera

Det professionella samtalet motverkar nedslitning

Lasse Lindsjö
psykolog

Individuell utvecklingsplan

Nulägesbeskrivning

Målformuleringar som är utvärderingsbara

Metoder, planering av strategier (förhållningssätt, metodik, ansvarsfördelning)

Uppföljning, utvärdering

Kommunikation med föräldrar utifrån en individuell utvecklingsplan

Hur undvika upphakningar i kommunikationen?

Vad krävs för att skapa utveckling?

Tonvikten läggs i föreläsningen inte på blanketter och själva

skrivandet utan snarare på mötet mellan pedagog, barn/tonåring och förälder.

Ylva Lundin
lärare
pedagogisk konsult

Storyline

Storyline är ett tematiskt arbetssätt där undervisningen kretsar kring en berättelse som lärare och elever skapar tillsammans i klassrummet.

Eleverna lever sig in i olika karaktärer och arbetar med dessa som utgångspunkt.

Att utgå från elevernas förståelse och låta dem konstruera sina egna förklaringar innan man kontrollerar hur det förhåller sig i verkligheten är viktiga delar i storyline.

Ylva Lundin är mellanstadielärare men har även jobbat flera år på högstadiet. Idag arbetar Ylva heltid som pedagogisk konsult.

Tillsammans med Eva Marsh har Ylva gett ut tre häften i serien

Storyline i Praktiken på Runa förlag. Ylva besöker kommuner och skolor och håller workshops och handleder arbetslag i storyline.

Christina Ödlund

**Ingenjör, friskvård-
och
massageterapeut**

Hur påverkar jag min hälsa?

Prioriterar jag bra kost och ett fysisk aktivt liv eller blir det ständigt ett nyårslofte?

Christina Ödlund ger dig kunskap om kostens betydelse för bra hälsa, hur salt och socker påverkar vår kropp. Fettdjungeln är inte alltid lätt att förstå. Vissa fetter är nyttiga och det finns både goda och onda typer av kolesterol. Innebär GI-metoden att jag ska sluta äta kolhydrater?

Hur viktig är det med fysisk aktivitet?

- Hjärta och puls
- Syreupptagningsförmåga
- Muskelstyrka
- Bentäthet

**Agneta
Andersson**

**hälsopedagog/gymn.dir
konsult kursledare inom
hälsoutveckling och
stressreglering**

Hälsokompetens och medvetet ledarskap

Alla vill på sitt eget sätt kunna, hinna och orka, njuta av livet!

Hur skapas då balans mellan välbefinnande och prestation?

”Den salutogena helhetssynen” står för kunskap om hur vi stärker och utvecklar faktorer som främjar hälsa och välbefinnande, funktion och prestation. Dels för att tillgodose oss själva men också hur vi bidrar för andras räkning.

Hälsokompetens handlar om ett aktivt både inre och yttre ledarskap och om offensiv energi/stressreglering. Syftet är att kunna fungera och må väl, samtidigt som vi når önskvärda resultat. Ett spännande och livslångt engagemang! För att medvetet påverka och styra fysiska och mentala processer används metoder bl. a. inom mental träning, meditation och yoga. Utbildning och innehåll varierar efter målgrupp, aktuella behov och önskemål.

Barn, hälsa, och stress är ett ex. på hur inriktningen kan varieras.

Här betonas a) hur det dubbla ansvaret vilar hos oss vuxna genom vårt eget beteende och genom de förutsättningar vi skapar.

b) hur vi kan utveckla och stödja processer som förebygger skadlig stress och i stället banar väg för barn/ungdomar att må och fungera väl!

Lennart Ragnarsson

**adjunkt i svenska
franska samt
aukt. dramapedagog**

Konflikthantering ur ett dramapedagogiskt perspektiv

Konflikthantering är en fråga om

- kommunikation, relation och kunskapsbildning ur ett värdegrundsperspektiv.
- flerstämmighet, inflytande och makt ur ett demokrati- och jämställdhetsperspektiv.

Forumspelsteknik innebär här att träna sig i att

- finna lösningar på konflikter.
- möta och hantera det oförutsedda.
- verkligen se sig själv i den andre och den andre i sig själv.
- skapa förutsättningar för nära och värdiga möten med vem som helst.

Den etik som genomsyrar läroplanen är den etik som genomsyrar Forumspelstekniken.

Forumspel är ett redskap

- att bryta stämningar av apati och håglöshet.
- att få åskådaren att bli aktiv medskapare.
- att bryta inre och yttre förtryck.
- att ge människan möjlighet att träna sig.
- att träna sin förmåga till medkänsla och empati inför verkliga livet.

Lennart Ragnarsson

adjunkt i svenska
franska samt
aukt. dramapedagog

Varför är jag frisk...egentligen?

Ledarskap och medarbetarskap utifrån ett salutogent perspektiv.
Från riskfaktorer till friskfaktorer - det omvända perspektivets kraft i verkligheten.
När är jag frisk...egentligen?
Var är jag frisk...egentligen?
Med vem är jag frisk...egentligen?
Hur kan vi arbeta med Aaron Antonovskys salutogena ("hälsofrämjande") faktorer såväl i teorin som i praktiken?
Vad innebär hans teori kring KASAM (= Känsla av sammanhang) för våra relationer och för vårt sätt att samtala på jobbet, på hemmaplan, på fritiden, etc?
Lennart Ragnarsson söker svar på dessa salutogena frågor även utanför Antonovskys sfär.
Det salutogena perspektivet går att tillämpa på alla typer av verksamhet.

Olika, men på lika villkor

Kommunikation, relation och kunskapsbildning ur ett värdegrundsperspektiv med betoning på begreppen "jämsällldhet" och "demokrati".

Lennart Ragnarsson

adjunkt i svenska
franska samt
aukt. dramapedagog

"Skolan skall stödja och stärka barnen och ge nästa generation en OPTIMISM inför den framtid de skall vara med och bygga."

Vi måste skapa förutsättningar för barn och ungdomar att få uppleva framgång genom

- att lyckas och bli bekräftad
- att kunna och få beröm
- att duga och tillhöra

Och detta utifrån de fem värdegrundspelarna:

- Människans okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämsällldhet mellan kvinnor och män
- Solidaritet med svaga och utsatta

Då det är i ditt direkta handlande gentemot de människor som just nu omger dig som du kan träna och utveckla dessa kvaliteter använder vi oss av pedagogiskt drama som metod (= att bli medveten om sin egen person i samspel med gruppen, att bli bekräftad och själv bekräfta genom praktiska övningar).

Vi tränar under dagen upp de förmågor som krävs för att leva upp till de fem värdegrundspelarna.

Lennart Ragnarsson

adjunkt i svenska
franska samt
aukt. dramapedagog

Pedagogiskt ledarskap i klassrummet

Detta är en fråga om kommunikation, relation och kunskapsbildning ur ett värdegrundsperspektiv samt en fråga om flerstämighet, inflytande och makt ur ett demokrati- och jämsällldhetsperspektiv. Det är också en fråga om möten, där man verkligen ser den andra.

Vi använder oss av pedagogiskt drama som metod i övningar som främst betonar det omvända perspektivets styrka:

- att klara av det oförutsedda och att inte bli ställd.
- att släppa kontrollen.
- att släppa taget för att därigenom sudda bort en del av den totala självupptagenheten och ge sig själv en ärlig möjlighet att se den andre.
- att se sig själv utifrån.

Jag kan aldrig bli riktigt sedd innan jag själv kan se andra, eftersom jag då inte egentligen visar mig.

Tom Tiller
professor i
praktisk pedagogik
vid universitetet i
Tromsø

Den andra dagen - ett vidgat rum för lärande

Skolan tar en stor del av barnens tid i anspråk och den har blivit alltmer teoretiserad med få anknytningar till barnens egen livsvärld. För allt för många blir den viktigaste lärdomen. ”Jag duger inte”.

Håller skolan på att bryta samman därför att vi glömt den andra dagens betydelse? Tom Tiller anknyter till den tid då barnen på många håll gick i skolan varannan dag. Den andra dagen deltog de i sina föräldrars vardagssysslor, där de successivt erövrade ”handens kunskap” med de vuxna som läromästare. Tom menar att skolan måste hitta ”den andra dagen”.

Skolan måste bli en plats där de ungas livserfarenhet möter skolans innehåll på ett sådant sätt att meningsfullt och bestående lärande uppstår – och bidrar till en positiv självbild hos de unga och ger dem lust att lära mer.

Tom Tiller har tillsammans med Rita Tiller skrivit boken ”Den andra dagen.”

Malin Rohlin
fritidspedagog,
fil doktor

Fritidspedagogens roll, verksamhet och framtid

Malin har studerat fritidshemmens styrning och den kompetens som finns i verksamheten. Vilken roll har fritidspedagogen i dagens och framtidens skolbarnsomsorg?

Hur ser den pedagogiska miljön ut när det gäller samarbetet mellan skola och fritidshem?

En god pedagogisk utveckling stärker kvalitén som i sin tur gynnar våra barn och ungdomar.

Anneli Hippinen,
fritidspedagog
adjunkt

Fritidspedagogen idag och i framtiden

Anneli Hippinen har arbetat på fritidshem och förskoleklass. Anneli har gjort en magister som heter Fritidspedagog eller lärare, en studie kring yrkesroller och har arbetat på Lärarhögskolan med att utbilda förskollärare och fritidspedagoger samt är universitetsadjunkt i pedagogik.

Anneli Hippinen tar fram den nya forskningen som handlar om varför det behövs utbildade fritidspedagoger och varför man ska ha skolbarnsomsorg. Utifrån detta kan vi se på dagens barngruppsstorlekar, status m m.

Vad är det barn utvecklar på fritidshem?

Vilka kompetenser behövs?

Hur arbetar man pedagogiskt?

Titti Olsson
vetenskapsjournalist
och författare

Skolgården som klassrum

Barn lär med hela kroppen och alla sinnen vidöppna. I dag visar forskningen att barn som vistas i en utomhusmiljö som stimulerar till kreativitet och nyfikenhet, som ger utrymme både för lek och vila, har en positiv inverkan på barns motoriska och sociala förmåga liksom förmågan att koncentrera sig. En sådan miljö borde naturligtvis vara en självklarhet överallt där barn leker och lär! Den här föreläsningen vill locka och inspirera pedagoger att använda uterummet. Hon har sedan början av 1990-talet särskilt riktat sitt fokus mot barns och ungdomars utomhusmiljöer

Titti Olsson är författare till bl a böckerna Skolgården – det gränslösa uterummet och Året runt på Coombes School.

Lars Andersson
f.d. universitetsadjunkt i
pedagogik
och psykologi

Fritidshem finns!

Fritidshemspedagogiken i en offensiv yrkesroll!

Skolverket har presenterat sina första Allmänna råd för fritidshem och gjort en undersökning av kvalitén på fritidshem, vilket ger anledning att rikta uppmärksamheten på fritidshemmens verksamhet.

Men verksamhetens innehåll och arbetsätt får också mycket stöd i moderna pedagogiska synsätt. Under ganska lång tid har det dock för fritidshemmens del mest handlat om samarbetet med skola och förskoleklass. Fritidshemmen har naturligtvis också egna inriktningar att slå vakt om och utvecklingsbehov att få möjlighet att tillfredsställa.

En god pedagogisk utveckling som gagnar barnen förutsätter tydligare och mer offensiva yrkesroller från personalen på fritidshem.

Teman som belyses i föreläsningen är:

- . Kvalitéer i fritidshemspedagogik
- . En mer offensiv yrkesroll
- . Utvecklingsområden

Lars Andersson arbetar med verksamhetsutveckling, handledning och ledningsutbildning inom förskola, skola och fritidshem.

Bengt Grandelius
leg psykolog, författare

"Bevare dig väl" Om att sätta gränser för dig själv

När vi säger att någon "går oss på nerverna" är det ett sätt att uttrycka att någon människa kommit oss alldeles för nära och vi känner ett starkt behov att markera våra gränser för att hävda oss. Vissa människor känns också förfärligt svårhanterliga och påträngande. Vår personliga integritet, vår absoluta gräns mot omvärlden, hotas idag från många håll. Det är krav som ställs på oss i arbetslivet, att hänga med och kunna vara flexibla inför ständiga organisatoriska förändringar.

"Och jag då? Vem bryr sig om mig" - Vad har vi för rättigheter att bevara oss själva? Och vad har vi för skyldigheter gentemot andra? Vilket ansvar har arbetsledningen/cheferna?

Ylva Ellneby
författare, förskollärare,
special- och talpedagog

Bengt Grandelius
leg psykolog och
författare

Relationskompetens för pedagoger

**-om att stå emot tidens krav och hitta sina
roller i framtidens förskola/skola**

Att respektera sig själv och att kunna säga nej är en förutsättning för att må bra och klara de påfrestningar som ställs på oss, både privat och i arbetslivet. Tidens krav på flexibilitet och anpassning gör att vi anstränger oss till det yttersta för att hänga med. Olika trender hotar vår trygghet och gör oss osäkra på de kunskaper vår yrkes- och livserfarenhet gett oss. Detta leder lätt till stressreaktioner, i värsta fall till utmattning och växande känslor av olust. Det är viktigt att komma till insikt om hur vi påverkas psykologiskt och känslomässigt av sådant som händer runt omkring oss.

- . Om självbevarelse, självhävdelse och självkänsla.
- . Om teknik och trender i tiden.
- . Om framsynta bakåtsträvare och ivriga entusiaster.
- . Om svårigheter kring att säga nej.
- . Handledning? – Pedagogiskt ansvar och insikt.
- . Om livsvärden, kunskap och information.
- . Stress som reaktion på ett pedagogiskt dilemma.

Ylva Ellneby författare, bl. a till boken "Barn och stress". Hon håller kursen tillsammans med Bengt Grandelius, författare bl.a. till boken "Att sätta gränser".

Ylva Ellneby
författare, förskollärare,
special- och talpedagog

Barbro von Hilgers
samtalsterapeut, barn -
och ungdomsterapeut

Hör du vad jag säger?

Fyra öron - en samtalsmodell som fungerar

Tycker du att det är svårt att få sagt det du vill? Upplever du att samtal havererar eller att det du säger misstolkas? Gruvar du dig inför föräldrasamtal, personalsamtal eller samtal med en överordnad? Tycker du att det är svårt att nå fram med det du vill ha sagt till din partner, dina barn och dina föräldrar?

Så fort två människor är närvarande i ett rum påverkar de varandra. En "talande tystnad" kan säga mer än ord och det som uttalas är toppen på isberget -det är vad som pågår under ytan som bestämmer om det skall bli ett givande utbyte av information eller missförstånd skall börja hopa sig.

Jag är idel öra - lyssnandets svåra konst
Om att tala så andra förstår
Det sakliga och det emotionella samtalet
Att föra ett samtal utan att bli styrd
Planerat föräldrasamtal eller utvecklingssamtal
Varför blev det som det blev?
Att ta emot kritik eller beröm
Konflikt - katastrof eller möjlighet
Olika roller i en konflikt - vilken roll spelar jag?
Samtalsbotörer och samtalsbefrämjare
Kroppsspråkets betydelse

Ylva Ellneby
författare, förskollärare,
special- och talpedagog

Om barn och stress – vad kan vi göra åt det?

"Alla barn är vänliga av naturen. Är de inte det beror det på stress.

Vi måste sträva efter att ta bort stressen ur deras liv"

(Ravi Shankar)

Föreläsningen syftar till att ge insikt i vad som orsakar stress hos barn och om hur vi kan hjälpa dem i hemmet och i förskola - skola.

Innehåll:

- Vad är stress?
- Positiv stress - negativ stress
- Vad utlöser stress hos barn?
- Det finns en gräns för vad vi tål.
- Olika sätt att reagera på stress.
- Kamp- och flyktreaktioner hos barn.
- Vanliga psykosomatiska problem hos barn.
- Att identifiera stressorsaker.
- Hur kan vi hjälpa stressade barn?
- Hur gör barn för att hantera stress?
- Aktiviteter i förskola - skola som har en positiv inverkan på stress.

Åse Hagerman
röstlärare, föreläsare,
coach och körledare

En resa i rösten

Rösten har en avgörande betydelse i vår roll som sändare. Väl använd är rösten ett tydligt maktmedel och en resurs som många människor ännu inte fått chansen att förädla. Först behöver vi förstå hur om världen reagerar på röstens signaler. Om vi sedan lär oss behärska rösttekniken så kan vi tydligare förstärka vårt budskap på det sätt som vi önskar bli uppfattade. Genom enkla verktyg som snabbt höjer kvaliteten i samtalskommunikationen ger hon deltagarna möjlighet att uppleva sina röster som mer nyanserade och övertygande. När vi får samspelet mellan röst och kropp att förstärka vad vi säger, utstrålar vi automatiskt större självförtroende.

Ylva Ellneby
författare, förskollärare,
special- och talpedagog

Cyberungar

-om barns villkor i det moderna samhället

2000-talets barn lever i en ny tid. Det gör vi vuxna med. Idag är det svårt att föreställa sig hur det var före böcker, telefoner, lyse och värmeelement. Kanske kommer dagens barn att ha lika svårt att föreställa sig en tillvaro utan mobil, tv och internet. Det är mycket som har förändrats, även synen på barn. Dagens fyraåringar är som åttiotalets sexåringar och många mellanstadiebarn är som tonåringar.

Är det något fel på dagens barndom?

Tweenies

Dataspelsgenerationen

Att skydda barn online

Fetma, inaktivitet och stress - den nya ohälsan

Värde och värderingar

Vad barn verkligen behöver.

Barnens liv har alltmer börjat likna de vuxnas liv med fulltecknade almanackor och fri tillgång till all information i världen. Vad har hänt med barndomen när det har blivit barnsligt att vara barn? Har vi överlämnat barnen till konsumtionsamhället eller ger vi dem precis den förberedelse för vuxenlivet som de behöver?

Christina Moraéus
sacionom
med vidareutbildning
inom psykologi
och gestaltterapi

Ska du säga!

-om surkartar och glädjespridare på jobbet

Det handlar om:

- gruppdynamik och processer i ett arbetslag.
- att läsa av beteenden och mönster i en konfliktsituation.
- att glädjas av varandras framgångar och att finna former för stöd och uppmuntran.
- att våga konfrontera.
- samtalsmetodik som underlättar samspel och dialog.

En föreläsning med igenkänning och humor som starka verktyg, för att öppna upp och våga titta på saker från en annan vinkel.

Lasse Gustavson
friskvårdskonsulent
hälsopedagog
f.d. brandman

Lust och lite jävlar anamma!

Lasse kommer på ett personligt och igenkännande sätt att lyfta fram den stora skillnaden mellan yttre och inre trygghet. Han presenterar "den kreativa cykeln", som den fria skapande människan använder sig av. Dessutom pekar han på en modell för organisationsutveckling, som bejakar djupt mänskliga och sunda kvaliteter.

Lasse lockar fram lust, empati och lite jävlar anamma!

Thomas Fogdö
mental rådgivare

Ta befäl över din prestation

Mental rådgivning syftar till att motivera till kreativitet, nytänkande, personlighetsutveckling och egenansvar. Denna psykiska friskvård hanterar inte psykisk ohälsa utan strävar mot att ge individen redskap och modeller för att kunna ta befäl över sin egen prestation.

Hur kan man klara av balansakten mellan krav och förmåga där kommunikation, egenansvar, tålmod och lyhördhet är centrala begrepp?

Maria-Pia Gottberg
coach, handledare
utbildare

EQ – dockan

Social emotionell träning i förskolan

Allt fler vittnar om vikten av att lära barn hantera sina egna och andra människors känslor, att utveckla empati och att träna sig i att kommunicera och hantera konflikter. Desto tidigare vi startar träningen av dessa färdigheter, desto bättre. EQ-dockan©, ett unikt program för förskolan och de lägre skolåren. EQ-dockan© konkretiserar och underlättar den sociala och emotionella träningen och jämställdhetsarbetet i förskola och lägre skolåldern. Vad är ok att göra när vi blir arga? Hur känns det när någon annan är arg? Hur gör du när du är ledsen? Frågorna bara växer när barnen börjar sätta ord på sina känslor. Samtalen kan nå oanade höjder även med yngre barn. Alla känslor är ok, dock inte allt beteende.

Maria-Pia Gottberg
coach, handledare
utbildare

Livskunskap

– Social emotionell träning i skolan

Hur skapas förutsättningar för ett positivt klimat? Hur ökar man trivseln och stärker den psykiska hälsan hos barn och ungdomar? Hur synliggörs värdegrunden i skola, kommun och organisation? Hur kan man förebygga mobbing, våld och drogmisbruk? Allt fler skolor väljer att införa Livskunskap, eller Social Emotionell Träning som ett svar på dessa frågor. Svensk och internationell forskning visar att det ger goda resultat. Maria-Pia erbjuder en upplevelsebaserad dag med reflektion och konkreta övningar att användas i klassrummet.

**Mikael
Svennerbrandt**
projektledare och
grundare av
Rädda Barnens
musikprojekt.

Från sabotör till kreatör

Mikael har jobbat i 31 år med barn och ungdomar i riskzonen, bland annat som speciallärare, kurator och fritidsledare i Rosengård. Startade upp musikverksamhet och upptäckte musikens kraft och makt bland unga människor

Mikael använder musikskapandet som pedagogiskt, metodiskt och självterapeutiskt arbetssätt. Det här är ett sätt att få skoltrötta, tilltufsade och omotiverade ungdomar att återfå lusten, självkänslan, motivationen och tilliten till vuxna igen. Musikskapandet har även visat sig vara ett utmärkt integrationsmedel samt ett sätt att förebygga kriminalitet, drogmisbruk och mobbing. Föreläsningen utgår ifrån den tunna linjen mellan destruktivitet och kreativitet. Hur kan vi vända den destruktiva kraften till något positivt? Alldeles för många elever lämnar grundskolan med icke godkända betyg.

Lars Werner

jur.kand. och
hovrättsassessor
med mångårig
inriktning på
skoljuridik, konsult
och
författare

Hitta rätt i skolförfattningarna

Under en dag får vi lära oss vilka de väsentliga regelverken är och hur man hittar dessa.

Vi går igenom deras uppbyggnad och hur man får fram rätt bestämmelse. Även hur enskilda föreskrifter skall tolkas, tillämpas och behandlas.

Dagen rymmer såväl teori som praktik. Vi utgår från praktiska problem i vardagen i frågor och diskussioner. Utbildningen kan anpassas till en eller flera skolformer, men också göras allmän.

Lou Rosling
förskollärare

Arbete – källa till glädje

EQ, IQ och SQ på arbetet

Lever vi som vi vill ?

Det är vi själva som skapar klimatet på vår arbetsplats. Ofta är det våra inre bilder som styr vår syn på andra människor och vårt sätt att handla. Kan vi förändra våra inre negativa bilder till något positivt, så blir också resultatet positivt och nya kreativa tankar föds. Vi måste ha en balans mellan IQ, EQ och SQ (själslig intelligens). Det är när vårt rationella IQ kombineras med vårt irrationella EQ som nya tankar och idéer utvecklas.

Lou Rosling har arbetat över 20 år inom barnomsorgen och är i dag en mycket uppskattad föreläsare inom olika yrkesgrupper, bl.a. för sin förmåga att entusiasmera, inspirera och väcka tankar

Kristina Lund
tallpedagog, körledare,
musikpedagog och
musikterapeut

Arbetsglädje & Motivation

- att möta förändringar - en möjlighet i stället för hot

Det blir bättre kvalitet och roligare att arbeta när vi kan se att det finns möjligheter i förändringen och inte bara hinder. För det krävs att var och en blir varse sina gamla föreställningar och kan se på sig själv utifrån ett annat perspektiv.

Ett sätt att klara detta är att utforska vad varje person själv har för möjligheter och kvaliteter och hur individen kan använda sina resurser på bästa sätt för att utnyttja hela sin potential.

Att förstå varandras olikheter och kvaliteter blir en allt viktigare faktor i samarbetet människor emellan. Det handlar bl.a. om:

- Förändringskompetens. • Självförtroende - självkänsla.
- Stress - beteende och hantering. • Förhållningssätt. • Mänsklig kommunikation.

Tony Åhsberg
beteendevetare,
psykoterapeututbildning
organisationskonsult
med inriktning mot
kommunikations och
relationsområden.

Kommunikationskompetens i organisationer

Varför är det ibland svårt att "nä fram" och vara tydlig i sitt budskap? Samtalet ger unika möjligheter när det gäller att kommunicera med andra. Det kan när det fungerar som bäst skapa samförstånd, goda relationer och leda till positiv förändring mellan chefer och medarbetare.

I föreläsning- eller mer praktisk kursform tar här Tony Åhsberg upp olika förhållningssätt och hjälpverktyg för positivt utvecklade samtal på arbetsplatser.

Ur innehållet:

- Kommunikationskompetens: Strategier och förhållningssätt.
- Arga/besvikna medarbetare: Bemötande och hantering.
- BLS: Att "nä fram" genom aktiv lyssning.
- KONI: Att lära sig olika kommunikationsnivåer

Lotta Juhlin
talpedagog, föreläsare,
konsult och författare

Det totala budskapet

Retorik, kommunikation, röst och kroppsspråk

Det är inte dina ord som har störst genomslagskraft

Det är sättet de presenteras på !

Ett annorlunda och underhållande föredrag om de fascinerande bredvidbudskapen, kroppsspråket (hållning, gester, blick, mimik), rösten och om kvinnligt/manligt språk och beteende.

Under lättsamma former praktiseras både röst- och kroppsspråksteknik i övningar som främjar presentationstekniken och förmågan att kommunicera. Genom roliga övningar och praktiska exempel.

Hur du förbereder en attraktiv presentation

Hur du framträder ledigt och vinnande

Hur du påverkar och övertygar

Hur du berör och engagerar

Hur du vinner social begåvning

**Gunilla Westergren
Johanson**

Av BCon WSA
International
licensierad handledare i
The Human Element®

The Human Element

Ett verktyg för ökad medvetenhet, effektivitet och produktivitet.

The Human Element är ett koncept för utveckling av organisationen, individer och grupper. Det har utvecklats av vetenskapsmannen och psykologen Will Schutz (1925-2002).

Grundläggande för produktivitet, effektivitet och lönsamhet är ledare och medarbetares goda självkänsla. Will Schutz var övertygad om att självinsikt och människors självaktning är nyckeln till att lösa organisatoriska problem och att uppnå välmående och lönsamma företag/organisationer.

Ett företags värde ökar i takt med att självkänslan ökar hos såväl ledare som medarbetare.

Gunilla har mångårig erfarenhet av chefsarbete, personalarbete, samt av projekt- och process-ledning.

Per Måhl
lärare i svenska
filosofi och
religionskunskap samt
sakkunning i
betygsutredningen

Kunskapsbedömningar och i förväg uppställda krav

Det nationella bedömningssystemets grundprinciper

Lärarnas skyldigheter. Elevernas ansvar.

Lärare ska tala om för elever och föräldrar vad de ska kunna.

Lärare ska erbjuda elever rättvisande möjligheter.

Lärare ska motivera sina kunskapsbedömningar.

Elever ska ge lärare underlag.

Att bedöma kunnande utifrån nationella mål

Kriteriebeskrivningar. Hur kan de se ut? Vilken funktion har de?

Kriteriebeskrivningar och mål. Vad är skillnaden? Hur hänger de ihop?

Vad menas med uppgiftsstandard, resultatstandard och processtandard?

Vad menas med att uppgiftsstandarden är variabel, att resultatstandarden är variabel och att processtandarden är variabel?

Vad är skillnaden mellan variabel processtandard och beteendekriterier?

Hur ser bedömningar gjorda enligt Mätmodell ut?

Per Måhl har varit sakkunnig i betygsutredningen och är bl.a. författare till böckerna "Betyg men på vad?" och "Vad krävs nu?"

Ulrika Wolff

specialpedagog och
biträdande forskare

Dyslexi och forskning

Ulrika tar upp pedagogiska metoder för barn, ungdomar och vuxna med läs- och skrivsvårigheter. Stor vikt läggs vid självförtroende och ett metakognitivt förhållnings-sätt. Ett led i detta är att hålla sig väl informerad om nationell och internationell forskning. Det är en allmän uppfattning att personer med dyslexi är mer visuellt och konstnärligt begåvade än andra. Däremot finns det förvånande lite systematisk, empirisk forskning rörande detta.

Ämnesområden:

- Läs- och Skrivforum, Komvux- arbetssätt för träning och kompensation.
- Forskning, vad vi vet om dyslexi idag.
- Dyslexi och kreativitet, en studie bland högskolestuderande.
- Fonologiska diagnosmetoder.
- Hur man tränar läsförståelse.

Niklas Odèn
metodutvecklare
författare

En skola i demokratis tjänst

Det finns grupperingar i vårt samhälle som vill se ett annat styrelseskick än det demokratiska. Som sätter sig över demokratiskt beslutande lagar. Som ser trakasserier, hot och våld som legitima handlingar för att få som man vill.

De respekterar inte andra människors värde utan anser sig ha rätt att kränka och bestämma över andra därför att de anser sig själva vara mer värda.

Dessa grupperingar anstränger sig hårt för att rekrytera ungdomar till sig. Skolan är ett område där man med hjälp av flygblad, klistermärken och närvaro försöker påverka barn och ungdomar.

Hur kan en skola arbeta för att förebygga att odemokratiska värderingar och grupperingar får fäste hos eleverna? Hur kan skolan förmedla och stå upp för demokratin, de mänskliga rättigheterna och allas lika värde?

De som arbetar i skolan har en fantastisk möjlighet att påverka vårt samhälle till att bli ett jämställt, tryggt och demokratiskt samhälle.

Men det kräver engagemang och verktyg i form av verksamma metoder.

Nicklas är också utbildare inom preventions- och skolområdet.

Atle Johansen
relationscoach och
föreläsare

Att vara förälder – om föräldrarollen

Vet du om att du är en hjälte?

Att vara förälder är roligt och spännande men också krävande. Familjen är en viktig plattform i livet. I vår strävan efter att vara den duktiga föräldern, goda partnern och super medarbetaren är upplevelsen av otillräcklighet och dåligt samvete inte ovanligt.

Att sätta av tid till sitt barn medan ens barn har tid för dig är ett tänkvärt citat. De viktigaste skyddsfaktorerna för att minska risken för barn och ungdomars oönskade beteende är goda relationer inom familjen, sätta gränser samt samspelet med andra föräldrar.

Atle ingår i ett flertal nätverk kring föräldrarollen som upplysare och handledare/ expert. Han fungerar även som samtalsledare för föräldrar sedan 15 år.

Atle Johansen
relationscoach och
föreläsare

Varför går vi till jobbet?

Vinga fyr, ett riktmärke för hur vi sätter medarbetaren i centrum, hur vi lyckas i våra relationer med andra och att se sig själv som en vardagshjälte. Många arbetsplatser står inför behovet att lyfta fram etiska och moraliska principer som attityder, värderingar och människosyn bland sina arbetskollegor.

Det finns inga motsättningar mellan effektivitet och hur vi värderar varandra i det vi gör och i det man är.

Mötet mellan människor är spännande och kan faktiskt vara mer riskfyllt än att segla i storm mot Vinga fyr. Hur mötet med andra gestaltar sig beror på omständigheter, med vilka ögon du ser på den du möter och med vilka öron du lyssnar på den du möter. Att känna tillhörighet, meningsfullhet och att bli respekterad är viktiga faktorer för att känna lust och glädje på arbetsplatsen. Bry sig om- faktorn kan aldrig över-skattas.

Gullmay Idman

konsult

Arbetslust och hälsa

Lusten är den bästa drivkraften. Hur kan man göra livet roligare, gladare och mer spännande? Hur kan man öka sitt självförtroende, få en inre styrka och dessutom få tiden att räcka till?

Våra attityder styr vårt välbefinnande och vår arbetslust. Det är lusten som ger oss energi. Vi behöver kraft och energi för att orka med alla krav, ta itu med svåra arbetsuppgifter, påverka vår situation och entusiasmera vår omgivning. Kan vi ändra våra attityder?

Gullmay Idman har en bakgrund i statsförvaltningen som ekonomi- och personaladministratör och insåg då nödvändigheten av att se till att människor får sitt behov av utveckling tillgodosett. Hon har i sina skrifter enkelt och klargörande tagit upp existentiella frågor och är en uppskattad föreläsare i detta ämne.

Gunnar Höistad

lärare och tidigare

barnombudsman
konsult och

handledare inom
mobbing och våldsfrågor

Mobbning och människosyn

En föreläsning om att förebygga, upptäcka och stoppa mobbing bland barn och ungdomar.

- Barn i riskzonen att bli mobbare eller offer
- Hur är det med oss vuxna då?
- "I min klass förekommer ingen mobbing!" Men; barn kanske inte är så oskyldiga som de ser ut ...
- Vad är mobbing?
- Vilka mobbar och vilka blir offer?
- "Hon får skylla sig själv." Barn som verkar bidra till sin egen mobbing
- Olika sätt att mobba "Det är ju bara skoj"

Hur det kan se ut i skolan. Fallbeskrivningar. Om psykisk mobbing, det mest nedbrytande av allt. Killmobbing och tjejmobbing.

Eller ...

- Att se och ingripa
- Att vara en "besvärlig" vuxen som vågar lägga sig i och säga ifrån
- Förslag på hur man kan arbeta i klassrummet och på skolan

Praktiska arbetsmodeller presenteras.

Gunnar Höistad är mellanstadielärare och har arbetat som barnombudsman i 5 år. I dag fungerar han som konsult och handledare i frågor om bl.a. mobbing och våld.

Eva Cangård

speciallärare
specialpedagog konsult
fortbildare och
handledare

Utveckling av pedagogiska metoder för elever i svårigheter

Med utgångspunkt från pedagogisk bedömning. I arbetet med elever i svårigheter behövs en grundlig pedagogisk bedömning för att kunna utgå från elevens möjligheter i skolarbetet. Eva har utvecklat en pedagogisk modell för detta.

- Fallbeskrivningar
- Att göra en pedagogisk bedömning
- Pedagogiska principer
- Handledning
- Upprättande av åtgärdsprogram/handlingsplaner
- Utvärdering och uppföljning

Eva Cangård
speciallärare
specialpedagog konsult
fortbildare och
handledare

Barn och ungdomar som behöver

Om koncentrationssvårigheter och ADHD/damp.

- Att synliggöra det osynliga
- Pedagogiska konsekvenser
- Kunskap, bemötande, förhållningssätt
- Metoder, arbetssätt och organisation

Eva är grundare av Karolinaskolan för ungdomar med ADHD/damp.

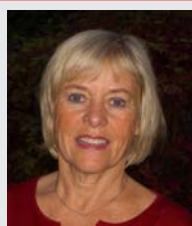

Anita Ekesund
talpedagog

TRAS Tidig registrering av språkutveckling

Tidig registrering av språkutveckling (TRAS) är ett observationsmaterial som är avsett att användas i förskolan. Observationerna skall ge personal i förskolan vägledning i deras språkutvecklande arbete och ge dem underlag för att finna de barn som är i behov av särskild insats.

Dessutom är det ett material som är till stor hjälp för pedagoger i deras samarbete med föräldrar om det enskilda barnet. Materialet är utvecklat av forskare och talpedagoger i Oslo och Stavanger i Norge och är översatt till svenska av Anita Ekesund.

Gunilla Källgren
leg. psykolog
med mångårig
erfarenhet inom
barnhälsovård
barnpsykiatri samt
neuropsykologi

Kan barn bli hjärnstressade? Idag ser vi orostecken i barns utveckling och hälsa

Barn lever idag i en värld med mycket som belastar. Detta gör att det blir svårare att få ihop världen, förstå hur saker och ting hänger ihop, vilket i sin tur får konsekvenser när det gäller inlärning, utveckling och hälsa.

- * Vad kännetecknar ett stressat barns beteende?
- * Liknar det beteendet hos ett barn med ADHD?
- * Finns det en grunförutsättning för utveckling och inlärning?
- * Hur kan vi pedagoger och vuxna hjälpa uppväxande barn att greppa sin tillvaro, utveckla och behålla god psykisk hälsa?

Eva Larsson
lärare och författare
till boken
"Mobbad?
Det har vi inte märkt!"

Att levandegöra respekt i gymnasiet, grundskolan och förskolan

Respekt är grunden för vår demokrati. Där den grundläggande respekten saknas blir det fritt fram för kränkningar. Vi vuxna är den viktigaste resursen i kampen för ökad respekt bland barn och ungdomar.

Hur kan skolans personal visa den gemensamma värdegrunden så att eleverna förstår? Hur kan frågor om etik och moral integreras på ett naturligt sätt i arbetet eller undervisningen?

Enligt lagförslaget ska de vuxnas reaktioner mot trakasserier vara "relevanta". Vad är en relevant reaktion? Vad kan skolpersonalen säga till elever som kränker? Hur lär vi eleverna att behandla varandra med respekt? Hur upptäcker vi kränkningar som sker i det fördolda? Hur kan eleverna försvara varandra mot kränkningar?

Vilka inställningar hos de vuxna påverkar elevernas beteende? Hur kan de vuxna bli goda förebilder som eleverna ser upp till? Hur kan planen för likabehandling bli ett redskap som lever och används?

Dion Sommer

forskare
lektor och författare

Ny syn på barn

Det har skett stora förändringar inom den internationella forskningen om barn. Teorisynten har förändrats betydligt och en ny kunskap från en lång rad empiriska undersökningar har också lett till ett perspektivskifte i forskarnas uppfattning av vad ett barn är och hur dess utveckling ska förstås.

En sådan förändrad syn på barn vinner snabbt terräng. Längre har vi sett barn som små människor med bristande erfarenheter och kunskap. Nu måste vi se det kompetenta barnet, se vad barn kan och förmår i ögonblicket och bygga vår verksamhet på de erfarenheter barnet har.

Dion arbetar som forskare, lektor och författare. Hon har bl.a. skrivit boken "Barndomspsykologi - utveckling i en förändrad värld".

Gunilla Ekström

lärare, utbildare
författare

Lust och glädje i språkarbetet

– genom hela skolan

Att inte bara väcka barns språkglädje utan behålla den är en verklig utmaning för oss vuxna som arbetar med barn och ungdomar.

Hur detta kan gå till visas både i teori och i praktik.

- Vilka krav ska vi ställa på läs- och skrivfärdighet i de olika årskurserna
- Hur mäter vi framgångarna? Är LUS ett användbart instrument för detta?
- Högläsning och sagors betydelse.
- Berättandets konst.
- Tidig läsning och skrivning blir lustfyllt.
- Boksamtalets och närläsningens betydelse för läslust och läsförståelse.
- Ordkunskap på intresseväckande sätt.
- Temaläsning, ett intressant och individualiserat läsande.
- Vardagsskrivande kan göras intressant.
- Roligt kortskrivande som lyrik.
- Aktuell språkforskning – vad kan vi lära av den?
- Vad sker vid övergångar och vilka rutiner har vi?

Gunilla Ekström

lärare, utbildare
författare

Reading recovery

och andra intressanta läsmetoder

För att inte tappa några barn när det gäller läs – och skrivinlärning måste vi som pedagoger ha ett "batteri" läsmetoder, så att varje barn kan "knäcka koden" så snabbt som möjligt.

Forskningsrön varvas med konkreta klassrumsexempel.

- Finn barnets specifika inlärningsstil
- Tidig läs- och skrivträning enligt professor R. Söderbergs modell
- Stavelsemetoden enligt Umeåmodellen
- Innehållsläsning, en försvenskning av Nya Zeelandsmodellen

**Britt-Louise
Theglander**

läkare och lärare

Skapa motivation och lust att lära

hur vill hjärnan ha det och varför?

En föreläsning om:

- Hjärnans utveckling och modern forskning.
- Hjärnhalvornas olika funktioner och samverkan för inlärning.
- Inlärningens neurologiska lagar.
- Hippocampus en guldklump för pedagoger.

Framförs på ett engagerande sätt med ord, bild och musik.

**Britt-Louise
Thegländer**

läkare och lärare

Får vi de barn och ungdomar som vi förtjänar?

När barnet eller tonåringen betar sig på ett sätt som vi vuxna inte accepterar söker vi ofta orsakssammanhangen i individen. Problemet projiceras på den unga människan. Kanske är det så att barnet är symptombärare på en problematik som har sina rötter i ett grundläggande förhållningssätt, som ytterst är ett resultat av att vuxna förlorat sin förmåga att vara vuxna?

**Nils-Eric
Tedgård**

Leg psykolog
skolpsykolog

Ledarskapet i klassrummet - behärska klassrummet

Lärarens första och viktigaste uppgifter att kunna behärska/hantera klassrummet. Många lärare tycker dock att de fått för lite stöd och utbildning för detta.

Denna studiedag syftar till att systematiskt ta tillvara all den kunskap och erfarenhet (positiv och negativ) som redan finns i organisationen enligt SFIC™ - metoden (Systematic Facilitation of Internal Competence). Dessa kunskaper är för dyrbara för att få stanna i den enskilde lärarens huvud. Istället bör den systematiskt fångas upp och spridas ut i organisationen. Ofta finns det dessutom ett starkt känslomässigt behov att få utbyta erfarenheter med kollegor kring vad som händer i klassrummet. Metoden förstärker och sprider framför allt det positiva som redan fungerar, men bidrar också till att återkommande problemmönster framstår tydligt och till att metoder tas fram för att hantera dessa.

Några förenklade färdiga lösningar levereras inte. Istället får man fram verklighetsnära metoder som går att tillämpa. Efter studiedagen kommer skolan att ha en skatt av verktyg och ha förhöjt sin kompetens kring bland det mest centrala för en lärare; att kunna behärska och hantera klassrummet.

**Nils-Eric
Tedgård**

Leg psykolog
skolpsykolog

IUP, individuella utvecklingsplaner

IUP, individuella utvecklingsplaner ska vara införda för alla elever i grundskolan från den 1:e januari 2006. Utbildningsdepartementet skrev i sitt PM om IUP 2004.07.05; "Det kan vara lämpligt att skolhuvudmännen vid införandet av individuella utvecklingsplaner särskilt uppmärksammar kompetensutvecklingsinsatser kring genomförandet av utvecklingssamtal och utformandet av individuella utvecklingsplaner."

Det är framför allt i utvecklingssamtalet arbete med IUP kommer ske. Uppenbarligen kommer utvecklingssamtalet ha en mycket viktig funktion i skolan framöver. Detta ställer nya krav på skolan, och högre krav på lärarens kompetens i samtalsmetodik.

Mål för utbildningen:

Att lägga grunden för IUP, individuella utvecklingsplaner i skolan.

Att ge tips och verktyg för utvecklingssamtalet.

Att ge modeller för att förstå vad som händer i samtalet.

Att öka självkännedomen - i samtalet är du framför allt en människa - inte en funktion.

Att befästa kunskapen om vad utvecklingssamtalet är.

Att höja kvaliteten i de vanliga samtalen och ge verktyg för de svåra samtalen

Att göra skolan till en lärande organisation vad gäller utvecklingssamtal och samtalsmetodik.

Särskilt uppmärksammas frågorna kring IUP. Vilket är uppdraget, och vad är bakgrunden till uppdraget? Hur kan de individuella utvecklingsplanerna se ut rent konkret? Vilken samtalsstrategi kan man använda, och vad kan vara värt att tänka på när man sätter mål?

Bodil Jönsson

pedagog,
läromedelsförfattare och
föreläsare

Utveckla ditt ledarskap

UGL- och SDI-handledare

Handledarutbildad vid St Lukas

Utbildad i Medlings- och konfliktarbete vid St Lukas

Genomgår fn Ersta Sköndals utbildning i Lösningfokuserad arbetsmodell

Pedagog

Målet är att utveckla ledarrollen för att kunna leda grupper till framgång och välbefinnande. Utbildningen syftar till utveckling inom fyra områden.

Ledarskapskompetens / Att vara ledare

Att förstå vilka beteenden som befrämjar en grupps utveckling respektive hindrar den.

Att kunna anpassa ledarskapet till situationen respektive gruppens och individens mognad. Att förstå ledarens roll som förebild.

Ledarskap enligt FIRO –teorin för att skapa effektiva och välmående arbetslag.

Gruppdynamik / Grupputveckling

Kunskap om och förståelse för hur grupper och individer utvecklas över tid.

Att förstå och kunna möta olika beteenden hos gruppmedlemmar då gruppen är ny,

på väg mot mognad enligt FIRO-teorins olika faser. Rationella kontra

försvarsinriktade beteenden. Wilfred Bions teori om Grundantagandegrupper

kontra arbetsgrupper,

dvs vad grupper periodvis kan göra i stället för att arbeta.

Ökad självinsikt / Personlig utveckling /SDI

Elias Porters RAT-teori samt verktyget SDI Premier Edition.

SDI är ett beprövat instrument för ökad självkänedom.

Direkt och tydlig kommunikation / Feedback

Eric Bernes Transaktionsanalys; Att kommunicera via sitt

Föräldra-, Vuxen- och Barnjag.

Utbildningen bygger på upplevelsebaserad inläring där uppgifter / övningar/

varvas med processgenomgång och teoriavsnitt. Dokumentation av de genomgångna områdena ingår som deltagarmaterial.

Kontakta KompetensHuset för mer detaljerat program.

Bodil Jönsson

pedagog,
läromedelsförfattare och
föreläsare

Förstå eller bara köra på?

vad gör vi egentligen på våra matematiklektioner?

Gör det med kroppen så fastnar det i knoppen.

Hur kan man arbeta med matematik för att fler barn ska tillägna sig ett effektivt matematiskt tänkande? Hur kan man arbeta för att fler barn ska nå önskat resultat i matematik? Har vi för få matematiklektioner, eller handlar det om hur vi använder dem?

Hur mycket tid lägger vi på att:

- Räkna i boken?
- Arbeta konkret för att skapa förståelse?
- Arbeta med grundläggande matematiska begrepp?
- Ta reda på samt tillgodose varje barns individuella nivå och behov?
- Medvetandegöra effektiva matematiska strategier för eleverna?
- Prata matematik?
- Ge barngruppen gemensamma matematiska erfarenheter?

Bodil Jönsson

pedagog,
läromedelsförfattare och
föreläsare

Det lyser om läsande barn

Även ett högt torn börjar vid marken.

Genom att:

- arbeta med ljudinläring på ett metodiskt sätt.
- gå från det konkreta till det abstrakta.
- låta varje barn få arbeta på sin nivå.
- tillhandahålla ett strukturerat och varierat arbetssätt.
- arbeta både på individ- och gruppnivå.
- bygga konkreta målsättningar.
- varje barn får ta många små steg mot de stora målen.
- ständigt bekräfta barnets framgångar.
- slösa med läs och skrivtillfällen.
- erbjuda mängder med lättlästa böcker ges barnet möjlighet att behålla sitt självförtroende och lust att lära.

Bodil Jönsson

pedagog,
läromedelsförfattare och
föreläsare

Portfolio i praktiken

Att arbeta med portfoliomethodik innebär ett reflekterande arbetssätt som synliggör lärande, utveckling och framgång. Sambandet mellan mål, arbetsprocess, produkt och utvärdering tydliggörs. Därmed blir det möjligt för eleven att ta ansvar för samt öva inflytande över sitt eget lärande.

- Portfolio som begrepp.
- Syfte, ägar- och mottagarförhållanden.
- Omfång i tid, rum och innehåll.
- Urvalsmetoder.
- Målstyrning.
- Ett dokumentets väg till portfolio.
- Närbild av några ämnen ur portfolioperspektiv.
- Utvecklingssamtal.

Jenny Petré

sångerska i
Ace of Base

Leva som artist

Vad innebär det från att ha ett brinnande intresse för sång och musik till att bli en känd artist? Vad händer när man byter bort sitt för- och efternamn, sitt utseende och sin agenda och blir en industri? Vem tillhör jag när jag står på scen, kväll efter kväll inför en jublande publik. Att vara både offentlig och privat är paradoxalt på ett sätt som kan vara mycket svårt att hantera. Gränserna måste bli tydliga och när de väl är formulerade, tar de mycket tid att upprätthålla.

Kan man skilja på självbild och idolbild?

Självbilden får sin näring av kärlek. Idolbilden skapar man själv annars skapar andra den åt en. Är självbilden sann blir idolbilden trygg och får dignitet. Mediakontakt kräver både förkunskap och träning. Det gäller att hålla tungan rätt i mun i kontakt med medierna och att inte ge bort sig själv, för alla vill ha en bit av kakan. Den balansgången är både spännande och svår.

Jenny delar med sig av sin erfarenhet som artist.

Den som säger sig vara färdiglärdd är inte lärd, bara färdig!

Adam Rheborg

**filmfotograf och
TV-reporter**

Att ha äventyret som vardag

Ett annorlunda framtidsjobb!

Adam berättar hur han kom in på denna udda och spännande yrkesbana och vilken mental inställning som hjälpte honom att inte ge upp - för det var en lång prövning. Det är mycket svårt att få dessa eftertraktade jobb och för Adam tog det över fyra års kämpande med många hinder på vägen. Föreläsningarna är visuellt inramade med Adams egna inspirerande fotografier från sina resor.

Adam kommer även ut till skolor och berättar, om naturens spännande djur och växter, ifrån sina resor.

Adam har besökt många udda platser på jorden bl.a. Galapagosöarna, Sydpolen, Svalbard mm.

Ingrid Engdahl

**förskollärare, fil. kand och
forskarstuderande i barn-
och ungdomskunskap**

Kvalité före tre

ny forskning om små barn

Småbarns lek och subjektskapande i mångfaldens förskola. Vad säger modern forskning om de yngsta barnens utveckling och om hur vi i förskolan ska välja innehåll, metod, organisation och miljö, för att möta dessa moderna barn?

Det handlar om nya teorier och tankar som leder till ett nytt synsätt på barn. Vad säger bl.a. Stern, Sommer och Malaguzzi och framför allt våra svenska forskare där vi bl.a. har Ingrid Pramling Samuelsson med sin forskning om förskolebarn?

Förskolan i brytningstid

Hur ska förskolan utvecklas på 2000-talet och vem kommer att arbeta där?

Förskolan, en strategisk satsning på framtiden eller ett bihang till skolan?

Hur kan man ta tillvara på erfarenheter och kompetenser inom förskolan?

Cecilia Palm

Ma/No lärare 1-7.

Mattetåget

ett målstyrt arbetsätt i matematiken

För att tydliggöra målen för eleverna skapade Cecilia Mattetåget, som består av ett lok med trettiofem vagnar. Varje vagn innehåller ett övergripande mål i matematiken. Eleven arbetar individuellt i sin egen takt med arbetsuppgifter som är anpassade för att nå upp till det övergripande matematikmålet. Eleven är med och planerar sina arbetsuppgifter och reflekterar över hur han/hon bäst tar tillvara på nya kunskaper. Cecilia har arbetat med Mattetåget i två år och har redan fått mycket positivt tillbaka från sina elever. De tycker att matematik är roligt och man kan se en vilja och glädje hos dem, när de arbetar med Mattetåget.

Cecilia inspirerar pedagoger, att på ett lustfyllt och målstyrt sätt, arbeta med matematiken.

De senaste åren har hon arbetat med förskoleklass till år 6 i matematik. Cecilia deltog på matematikbiennalen 2006 med en idéutställning om Mattetåget, där utställningen fick ett hedersomnämmande.

www.kompetenshuset.se

Margareta Öhman

barnpsykolog
och författare

Olika på lika villkor

– att ge flickor och pojkar lika förutsättningar

I förskolan och skolan ska alla barn oavsett kön beredas lika goda möjligheter att utvecklas och lära utifrån sin unika personlighet. Att som pedagog bli medveten om vilka förväntningar och föreställningar om flickor och pojkar som florerar i vår tid kräver öppenhet, reflektion och förändringsvilja. Först när vi som pedagoger kan "läsa" och analysera de förtäckta budskap om kvinnligt och manligt som dominerar vår kultur kan vi ge barnen lika förutsättningar.

- . Vad innebär egentligen jämställdhet?
- . Skillnader mellan kön och genus
- . Föreställningar och förväntningar på flickor och pojkar i media, samhälle och (för)skolan.
- . Maktstrukturer och härskartekniker
- . Likaställning som en pedagogisk fråga
 - att analysera sin verksamhet ur genusperspektiv
 - arbets sätt som främjar likaställning och personlig växt

Margareta är leg psykolog, författare och omtyckt föreläsare. Under en rad år arbetade hon som expert på jämställdhet i förskolan på Skolverket och har bl a tagit fram antologin "Olika på lika villkor" (Skolverket 99:422) och videofilmen "Mönster i lek – flickor och pojkar i förskolan" (LHS R 739)

Margareta Öhman

barnpsykolog
och författare

Barns perspektiv på sin tillvaro i förskolan

"Det viktigaste är att få leka, men man ska vara snäll och så också"

Läroplanen säger att verksamheten i förskolan ska vara rolig, trygg lärorik och utvecklande. Att barn får göra sin röst hörd, vara delaktig och medbestämmande är centrala värden. Och pedagoger gör allt vad de kan för att det ska vara så. Men vet vi hur barn själva upplever och förstår sin tillvaro i förskolan? Margareta har i sin forskning samtalat och observerat femåringar utifrån hur de ser på sina möjligheter att vara delaktiga och medbestämmande och berättar utifrån detta vad som framstår som viktigt för dem. Under föreläsningen får du möjlighet att utforska olika verktyg för att komma barnens egna upplevelser på spåren och reflektera kring dessa.

Delar ur innehållet: - Att ta barns perspektiv - Att samtala med barn

- Att bli lyssnad till - Vem bestämmer vad?

- Viktiga teman i barnens liv: Tillhörighet och gemenskap Makt och exklusion

Kön som organiserande princip.

Margareta Öhman

barnpsykolog
och författare

"Att möta föräldrar"

Hur vi möter föräldrar, men också barn och kolleger, med respekt, tydlighet och ärlighet påverkas av vårt ordlösa kunnande eller det vi brukar kalla tyst kunskap. Att sätta ord till denna kunskap stärker vår yrkespersonliga kompetens som pedagoger och gör det lättare att samarbeta med föräldrar också när samspelet mellan oss "bråkar".

Delar ur innehållet:

- Hur du kan hantera konflikter konstruktivt
- Hur du hanterar föräldrakontakter när det uppstår problem kring ett barn
- Hur du utvecklar det professionella samtalet
- Hur du utvecklar verktyg som stärker och stöttar föräldrar

**Sara Bagge
&
Catharina Karlsson**

pedagoger

Lustfylld matematik i Bagdad

Catharina Karlsson och Sara Bagge, pedagoger som arbetar med konkret och lustfylld matematik och teknik från förskola till gymnasiet.

Följ med på en tidsresa till Bagdad och möt Al-Kwarizmi, matematiker från 800-talet. Träffa matematiker som levt under olika tider i historien. Tillsammans med de historiska matematikerna får ni undersöka tälten i Bagdad som är fyllda med matematik. Det handlar om siffror, geometri, symmetri, knep & knåp, spel och sannolikhet. Upplev matematik på ett lustfyllt sätt och att matematik är så mycket mer än att bara räkna!

Leka matematik

Matematik för förskolebarn, taluppfattning, geometri och problemlösning

Äventyrsmatematik utomhus

Låt er kastas in i en äventyrshistoria med många olika utmaningar, praktisk problemlösning utomhus i grupp handlar dagen om. Vi upplever krafter och geometriska figurer med hela kroppen och prata matte i grupp. Att lösa problemen kräver att man är en grupp. Ni får en gemensam positiv utedag med många intryck och massor av matematik.

Skapande teknik

Anta utmaningen och bygg en äventyrlig bana där skapande teknik och enkla material står i centrum.

Ingrid Olsson

lärare, lärarutbildare i
matematikdidaktik och
läromedelsförfattare

Att se och förstå matematik

perspektivet fö - år 9

Att ge alla barn/elever chans att utveckla goda kunskaper i matematik och tilltro till sitt tänkande underlättas av en gemensam grundsyn hos lärarna i förskola och grundskola. Vilken kvalitet krävs på begrepp för att de ska hålla hela vägen och hur kan barn/elever lära sig matematik på ett lustfyllt och meningsfullt sätt? Att tidigt hjälpa barn att tänka och att se samband och mönster i matematik. När man förstår är matematik roligt.

Föreläsningen innehåller även konkreta aktiviteter och utgör en bra start för ett gemensamt utvecklingsprojekt av matematikundervisningen och kan vinklas mot fö - gy eller enbart mot förskola eller grundskola.

Ingrid kan även ha informationskvällar för föräldrar om dagens matematikundervisning och hur de kan stötta sina barns lärande i matematik.

Elisabet Doverborg

adjunkt i
förskolestadiets metodik

Barns matematiska tänkande

Forskning om barns matematiska tänkande och förståelse av den grundläggande matematiken.

Hur man som grund i lek, vardagssysslor, socialt samspel, utforskande, skapande, samtal och reflektion kan synliggöra den grundläggande matematiken för ett för barn meningsfullt sätt.

Exemplifiering av att vardagen är full av matematik, vilken barn kan erövra i för dem meningsfulla sammanhang i familjedaghemmet.

Anna Jiremark

miljöutbildare
civilingenjör, miljö och
hälsoskyddsinspektör

Maten, miljön och vårt eget välbefinnande

Genom varje tugga du tar kan du vara med och påverka världen! Matens betydelse för vårt eget liv och för hela världens miljö och klimat lyfts fram. Du får tillfälle att få ny kunskap och förhoppningsvis känna den viktiga känslan av att det du och ni gör i er verksamhet är betydelsefullt och meningsfullt.

Vad är hälsosam, miljömässigt och klimatmässigt bra mat?

Bra kött, god djurettik, vad väljer jag?

Världens och vårt eget vatten, kan jag vara med och påverka?

Rättvis mat, vad innebär det lokalt och globalt.

Ekologisk och närproducerad mat på menyn, är det möjligt?

Anna är aktiv i projekten ; Ekokick, handelns projekt när det gäller att öka försäljningen av ekologisk mat. För 25% ekologisk mat i offentlig sektor, att öka andelen ekologiskt i offentlig sektor. Tillväxt för gröna jobb på landsbygden

Ulf Jederlund

musikterapeut
musikant
lärarutbildare

Clas Rosvall

författare
språklekare
lärarutbildare

Språklek och Musikglädje

Vi erbjuder kompetensutveckling i flera steg för pedagoger i förskola och grundskola som vill inspireras i arbetet med barns språkutveckling och med svenskämnet. Utifrån teorier om barns språkliga och musikaliska utveckling kan enkla, lustfyllda och framgångsrika metoder skapas för hur man kan arbeta med ljud, sång, rytm, kropp, rim, ramsor, poesi, bild, textskapande och berättande. Nu slår de sina påsar ihop och resultatet blir en oslagbar helhet av teori och praktik, musik och språk, prosodi och poesi för pedagoger på alla nivåer.

**Mirella
Forsberg Ahlcrona**

förskollärare,
dockteaterpedagog
och doktorand i
pedagogik

Utveckla språk och kommunikation med handdockan som hjälpmedel

Dockan i förskolan och skolan erbjuder flera möjligheter som utvecklar barns språkliga och kommunikativa förmågor, eftersom dockan i sig består av olika språk – färger, former, rörelse, ljud och ord – vilka inspirerar barn till samspel, handling och samarbete. Med sitt utseende kan dockan väcka nyfikenhet, associationer, tankar, frågor, förtjusning, glädje och känslor.

I sitt spel med dockor övar sig barn att vara någon annan. Det innebär att de agerar utifrån "den andres" känslor eller livssituation och på så sätt övar sig att förstå hur någon annan kan känna, tänka eller göra, men också vad detta kan bero på. När barn identifierar sig med rollen accepterar de också dockornas språkform vilket gör att barn lättare glider över till mer sammanhängande meningar, försöker anpassa språk, röstläge, tempo, uttal av enskilda ljud och ord till det aktuella tillfället. I spelet med dockor berikar barn sitt ordförråd och engagerar sig i ett språkligt och socialt samspel som stärker deras självförtroende och förmåga att kommunicera på olika sätt.

Annette Hansson

förskollärare med
specialpedagogutbildning

Barns sociala utveckling

Att fungera tillsammans med andra i lek och aktivitet. Föreläsningen handlar om att stödja de små barnens sociala utveckling bl. a genom ömsesidighet, turtagning och samförstånd.

Gränssättning är en utav förutsättningarna små barn måste få för att fungera tillsammans med andra.

Annette Hansson

förskollärare med
specialpedagogutbildning

Lekens betydelse för barns utveckling

Annette föreläser på ett mycket inspirerande och motiverande sätt om hur man kartlägger en barngrupp utifrån hur det ser ut och hur man kan gå vidare för att skapa en lekfull miljö där barn inte kan låta bli att leka. Barn har rätt att få utvecklas genom lek. Genom leken ökar barns självkännet och empatiförmåga.

Leken är en självklar metod för inläring, utveckling och befästning av kunskap. Vi måste ändra de traditionella formerna som många förskolor och skolor använder i dag.

Det är personalens kunskap, förhållningssätt och inställning till leken som är den viktigaste grunden för att få leken att blomma.

Kristina Johansson

socionom

Att möta föräldrar till utvecklingsstörda barn och ungdomar

Syftet med dagen är att:

Fördjupa förståelsen för vad det innebär att vara förälder till ett utvecklingsstört barn, och därmed skapa förutsättningar för att möta föräldrarna på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt.

Innehåll:

Varför det är så svårt att få ett utvecklingsstört barn - "den förbjudna sorgen".

Vad benägenheten i att dela in föräldrar i ett A-lag (de som har löst krisen) och ett B-lag (de som inte har löst krisen) kan få för konsekvenser.

Att inte låta egna föreställningar om hur föräldrar skall vara, stå i vägen för det professionella ansvaret att acceptera och respektera alla föräldrar – även de "dåliga" eller "besvärliga".

Vad som kännetecknar ett ändamålsenligt förhållningssätt i möten och samtal med föräldrar.

Kristina arbetar som socionom och har lång erfarenhet av fortbildning inom skola, vård och omsorg.

Gunlög Rosén

komiker, kulturarbetare
och utbildare

Släpp loss - våga ett möte!

Det handlar om att lyssna och våga låta sig påverkas och utmanas av andra, att ge och ta emot kritik och komplimanger, om hur vi formar varandra med våra förväntningar, om att våga bjuda på sig själv och ifrågasätta sig själv.

Gunlög är missionärsbarn och föddes i +42 graders värme i nuvarande Zimbabwe.

Fängsla dem

-hur du gör samlingen till en höjdpunkt

Att hålla i en samling, goda råd och nya grepp, nya och gamla roliga rörelsesånger, fingerlekar och danslekar. Hur fångar vi barns uppmärksamhet? Medryckande och fångande ledarskap. Att se och bekräfta. Att skapa en positiv och bejakande atmosfär, våga släppa loss, använda rekvisita i samlingen. En hejdlöst rolig dag.

Eva Löfman

förskollärare
berättare
och sångare

Sten Löfman

musiker musiklärare
och kompositör

Nattfjäril

”Nattfjäril” En vacker och magisk historia om att acceptera och uppskatta sig själv, sin egen fantasi och kreativitet som fjärilen är en symbol för. Skir och oemotståndligt vacker, som kommen direkt från sagans värld, kan den flyga hit ända från Afrika! Hur är det möjligt, tänker vi, att Amiralfjärilen kan flyga så långt, och med de tunna vingarna och små spröten. Att de inte fryser ihjäl över Alperna - eller vilken väg tar de?

De gör det omöjliga - det är rena trolleriet! De förvandlar sig - från ägg till larv, från larv till puppa. Ut kommer fjärilen, som lägger ägg, som blir en larv ... Det eviga kretsloppet.

Ur föreläsningen:

- att skapa ett varmt och gott arbetsklimat
- att skapa glädje
- att skapa en egen integritet och vara trygg i sig själv
- tips på sånger, sagor, berättelser för små barn
- att ge sig själv tid för eftertanke
- att som vuxen leva i kreativitet, fantasi och skapande varje dag. Med lite galenskap så går det!

Nattfjärilen har vingar, och det behöver vi alla. Vissa stunder måste vi höja oss upp över marken, se oss själva och andra i ett annat perspektiv. Uppskatta det vi faktiskt har och våga flyga! Tumla runt bland idéer och visioner, våga ha mål!

Natten är en bra tid för drömmar och upptåg, där vår fantasi får näring.

Eva Löfman

förskollärare
berättare
och sångare

Sten Löfman

musiker musiklärare
och kompositör

Sagornas skatter, berättelsens guld

Ord är viktiga, ett ord kan flyga som en pil genom luften och skada ett hjärta. En del människor kan ordagrant återge en mening som deras lärare sa för 40 år sedan. Orden sitter som en tagg i hjärtat och skaver.

Ord är magi. De innehåller en oerhörd kraft och energi. Ord kan fylla oss med tröst och försoning, de rinner in i själen som grädde och honung. Ord kan lösa upp en stark spänning eller svår ångest. Ord kan inspirera oss och få våra liv att skimra. Tänk då vad en stark berättelse gör med oss! Vi kanske aldrig glömmet den.

Ulf Årnström psykolog och berättare säger:

”Vi har en minnesfunktion som är specialiserad på att spara händelser, vårt episodiska minne.

När vi hör en bra berättelse lever vi oss in i händelsen. Och kunskap som är knuten till berättelsen kan utnyttja händelseminnet, för det är både snabbt och rymligt. Med hjälp av händelseminnet kan många elever återberätta långa, detaljerade historier efter att bara ha hört dem en enda gång.”

När vi berättar själva, formulerar vi med egna ord. Vi utmejslar och gör synligt det som är viktigt för oss. Vi vaskar fram guld i berättelserna och går på upptäcktsfärd bland sagornas oändliga skatter.

Berättande är mer aktiverande än traditionell faktabaserad och ämnesindelat undervisning därför att berättelser väcker elevernas egna frågor. Det sätter pedagogiskt verkamma myror i huvudet på lyssnarna. Den processen startar redan medan man lyssnar.”

Välkomna till en dag med musik, föreläsning, sagor och legender – det äventyr som berättandet kan vara!